

ЦЬОГО
ВІСІМЬ

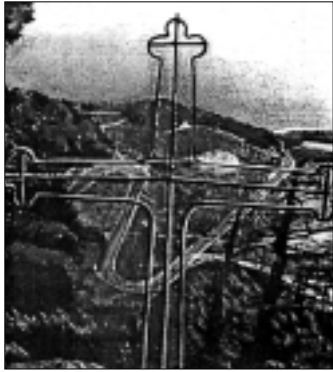
■ 1882 р. На Харківщині народився майбутній художник-футурист і поет Давид Бурлюк.
■ 1897 р. У Полтаві народився один із піонерів розробки ракетної техніки й теорії космічних польотів Юрій Кондратюк (Шаргей).
■ 1919 р. Декрет ВУЦВК про входження Червоної Армії України в єдину Червону Армію радянських республік.
■ 1961 р. Засновано медаль «За оборону Києва». Столиця України удостоєна звання «Місто-герой».
■ 1962 р. Народився естрадний співак і музикант Віктор Цой.
■ 1971 р. Археолог Борис Мозолевський знайшов у Товстій могилі знамениту скіфську пектораль.

3 вухами,
та не чують

7

Козацький
хрест
над
Ореандою

8-9

ВРОЖАЙ-2002

Крим — не зона лиха

Уряд України розгляне різні варіанти допомоги сільському господарству Криму, постраждалому від посухи, пообіцяв віце-прем'єр держави Леонід Козаченко на виїзній всеукраїнській нараді з питань підготовки до жнив, формування ринку зерна і розвитку меліорації. Півострів, зазначив Л. Козаченко, «не є зоною стихійного лиха, а ще одним прикладом того, як в таких складних умовах можна виживати».

Загалом через приморозки і посуху сільське господарство автономії втратить близько 400 млн. грн. Із засіяних зерновими 430 тис. га майже половина постраждали від посухи. Коштів на покриття всіх втрат у держави, звісно, немає. А збитків аграрії могли б уникнути, якби застрахували врожай, підкреслив віце-прем'єр. До речі, наступного року уряд планує компенсувати сільгоспвиробникам за рахунок державного бюджету принаймні 50 відсотків страхових платежів.

(Закінчення на 3-й стор.).

Зникли вдвох

Не припиняються пошуки 12-річних Антоніни Кульчицької та Надії Ющенко. Ще 10 червня близько 16-ї подруги виїхали від будинку, що в Дарницькому районі столиці, кататися на велосипедах і досі їх місцезнаходження невідоме. В однієї із дівчат був мобільний телефон, що, напевно, їй не допоміг. Стосовно викупу до батьків ніхто не звертався. Як повідомили в центрі громадських зв'язків Головного управління МВС України, нині тривають слідчо-оперативні дії, зокрема, силами гарнізону київської міліції. Перевіряють житловий сектор, опитують водіїв міського транспорту, водолази обшукують водойми. Слідство також не виключає вивезення дівчаток за межі України. Прикмети зниклих шестикласниць 314-ї столичної середньої школи розлетілися всією країною, а також передані по лінії Інтерполу.

За інформацією, що допоможе знайти дівчат, Київський міський голова Олександр Омельченко оголосив значну грошову винагороду.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

Голос України

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

ОФІЦІЙНО

Розблокує
погоджувальна рада

Ранкове і денне засідання
20 червня

На початку ранкового засідання народні депутати більшістю голосів підтримали включення до порядку денного проекти постанов про дострокове припинення повноважень народного депутата України Віктора Медведчука та про звернення Верховної Ради України до парламентів, урядів і громадськості держав — членів Європейського союзу. Після чого Голова Верховної Ради Володимир Литвин поінформував, що є вже 350 законопроектів для розгляду. Але, за словами Голови Верховної Ради, до порядку денного потрібно включати таку їх кіль-

кість, яку реально можна розглянути, тому на погоджувальній раді було затверджено 106 законопроектів.

(Закінчення на 2-й стор.).

На економічному
форумі

Сьогодні Президент України Леонід Кучма візьме участь у підсумковому пленарному засіданні економічного форуму «Україна—Польща» в Жешуві та огляне експозиції агропромислової виставки «Агрополь-2002». Цього ж дня він зустріне-тьс я віч-на-віч з Президентом Польщі Александром Квасневським. Очікується, що однією з тем розмови глав двох держав буде ситуація з відкриттям комплексу польських військових

поховань на Личаківському цвинтарі.

(Закінчення на 11-й стор.).

Що менше політики,
то краще

Голови Ради Федерації Федеральних зборів Росії та парламенту Білорусі Сергій Миронов і Олександр Войтович прийняли запрошення Голови Верховної Ради України Володимира Литвина відвідати Україну 23—24 серпня.

Про це повідомив у інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» в середу заступник Голови Верховної Ради України Олександр Зінченко.

Він очолював делегацію українського парламенту, яка брала участь у роботі VI Петербурзького економічного форуму.

(Закінчення на 2-й стор.).

ТІКАЮТЬ ТАБОРИ ВІД ДІТЕЙ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зазвичай літо вважається гарячою порою. Звісно, особливо «підігривають» його хлібні жнива. Та гарячішає літо останні роки ще й через клопоти батьків про оздоровлення, змістовний відпочинок діток. Адже перед багатьма з них постали болючі проблеми, не лише куди відправити дитину, а й де взяти кош-

ти на дорогі путівки. Раніше в цьому батькам відчутно допомагали профспілки, була інша ситуація. А нині?

Журналістське дослідження про стан літнього оздоровлення дітей, що склався в нашій країні, **читай-те на 14-й стор.**

У НОМЕР

Лікарі задоволені... лікарями і газетою

Київський медичний центр «Іто-мед-сервіс», що на Подолі, вже кілька років сприяє популяризації нашої газети — виділяє приз для розіграшу серед передплатників. Приз цей незвичний — оздоровчий курс лікування методом об'ємної пневмовакуумтерапії. Цього разу приз дістався сім'ї... медиків Банникових з Києва. Олексій Несторович, полковник, військовий хірург, і його дружина — лікар-терапевт уже на відпочинку. На сімейній раді призом вирішили «нагородити» доньку, Римму Олексіївну, також лікарка, кандидата медичних наук, доцента кафедри фізичної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України.

— Як фахівець, — розповідає

Римма Банникова, — я досить високо оцінюю метод, який освоїв «Іто-мед-сервіс». Для хворих, котрі страждають на захворювання судин, він — знахідка. А в комплексі з іншим лікуванням, котре практикується в центрі, ефект вражаючий. Цей курс добре себе зарекомендував серед тих, у кого є потреба у швидкому відновленні фізичних сил, зокрема спортсменів.

А взагалі я щиро вдячна газеті за приз. Особлива подяка від мого татуся — давнього шанувальника «Голосу України».

На знімку: директор медичного центру Світлана Перестюк опікає призера «Голосу України» Римму Банникову.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Одна із загадок Бюджетної резолюції

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Денне засідання 19 червня

Її загадували і намагалися розгадати керівники фракцій, комітетів Верховної Ради та народні депутати, аналізуючи стратегію бюджетної політики уряду, проголошеної з парламентської трибуни Міністром фінансів Ігорем Юшком.

Голова бюджетного комітету Петро Порошенко сказав з парламентської трибуни: «Вдумайтесь, у нас третій рік зростає ВВП, а збільшення доходної частини держбюджету немає».

Ця ситуація давно турбує суспільство. Президент у Посланні до Верховної Ради, зокрема, називає таку цифру: зростання промисловості становить 14 відсотків. Водночас недовиконання бюджету у 2001 році становило також 14 відсотків. І хоча таке зіставлення, звісно, адекватно не відображає ситуацію, однак питання залишається. Як так може бути: економіка розвивається, а бюджет цього не відчуває?

Народний депутат Йосип Вінський, виступаючи під час слухань від фракції СПУ, зауважив, що «сам показник валового внутрішнього продукту в нашій державі — це щось абсолютно відірване від життя... Всі ми прекрасно знаємо, що 40 відсотків ВВП у тині, але ми і цю «тинь» обчислюємо».

На думку народного депутата Віктора Пинзенка (фракція «Наша Україна»), уряд готує бюджетний сфері «чудовий» подарунок. За зростання економіки реальні обсяги фінансування бюджетної сфери зменшуються порівняно з плановим показником цього року на 9 відсотків, або майже на 5 мільярдів гривень. Лише цієї обставини достатньо для цілком очевидного висновку стосовно долі Бюджетної резолюції уряду.

Такий серйозний дисбаланс економічних і фінансових показників багатьох аналітиків ставить у глухий кут. Однак, на переконання голови Комітету ВР з пи-

тань економічної політики, управління народним господарством, власністю та інвестиціями Станіслава Гуренка, загадкового тут нічого немає, бо держбюджет України сьогодні остаточно втратив роль інструменту державної політики. Певніше, ми маємо справу з кризовим кошторисом держави. Позитивна динаміка обсягів зростання внутрішнього валового продукту та промислового виробництва, яку подає офіційна статистика, не сприяє зростанню доходної частини держбюджету. І це зрозуміло, бо зростання промислового виробництва супроводжується нагромадженням взаємних неплатежів. Нині вони більші, ніж два річні ВВП. Реальний обсяг ВВП у 2001 році щонайменше на 9 з гаком мільярдів гривень менший від задекларованої офіційно цифри. Річ у тому, що до обсягу ВВП зараховано невідшкодований ПДВ експортерам у розмірі 6 млрд. грн. та невиплачену зарплату на суму приблизно 3 млрд. грн. До розв'язання цих питань не доходять руки українських урядів. Фактичне фінансування видаткової частини бюджету відбувається за рахунок незаконних записів коштів.

А парламентський колега Станіслава Гуренка, голова бюджетного комітету Петро Порошенко робить ще й такий висновок: «Той факт, що за постійного зростання валового внутрішнього продукту не маємо збільшення доходної частини бюджету, свідчить: обсяг доходів бюджету занижено щонайменше на 10 відсотків».

Ось така загадка...

Анатолій КАРАСЬ.

Розблокує погоджувальна рада

Ранкове і денне засідання 20 червня (Початок на 1-й стор.).

В. Литвин наголосив, що додатково внесено 39 законопроектів, серед них сім — від профільних комітетів, від інших комітетів — дев'ять законопроектів, які не підтримали профільні, 18 — від БЮТ і СПУ, вісім самостійно подано депутатами. За словами Голови Верховної Ради, ці законопроекти попередньо не підтримала погоджувальна рада, отже, їх не може бути включено до порядку денного. Досить емоційно відреагували на таке рішення головуючого представники СПУ та БЮТ, які вимагали винести на розгляд сесії проект постанови про процедуру усунення Л. Кучми з поста Президента в порядку імпідменту; проекти, пов'язані з виборами народних депутатів, проект закону про засади національних інтересів України; проект постанови про створення слідчої комісії з розслідування обставин загибелі журналістів Георгія Гонгадзе і Ігоря Олександрова, про включення до порядку денного питання про звід Кабінету Міністрів, про створення тимчасової слідчої комісії з розслідування подій, які мали місце 9 березня 2001 року тощо.

На знак протесту народні депутати від БЮТ та СПУ заблокували парламентську трибуну, вимагаючи надати слово представникам фракцій. Після цього Голова Верховної Ради Володимир Литвин на прохання фракцій СДПУ (о) та «Єдиної України» оголосив півгодинну перерву. Проте й після неї депутати від БЮТ наполягали на включенні до порядку денного тих законопроектів, які, за їхніми словами, були підтримані на погоджувальній

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА та Олександра КЛИМЕНКА.

радї і вчасно зареєстровані у секретаріаті. А взагалі більшість пропозицій депутатів зводилася до того, щоб узяти за основу пакет із 106 законопроектів, підтриманих погоджувальною радою, а кожну іншу пропозицію голосувати окремо. У залі виголосувалися «випадкові» законопроекти, які «штучно» було зареєстровано у секретаріаті. Сергій Головатий назвав це тактикою для блокування. Не знайшла підтримки у парламентаріїв пропозиція представника «Єдиної України» проголосувати у пакеті 106 законопроектів і 39 внесених додатково. У свою чергу, лідер комуністів Петро Симоненко вимагав зняти проект про заборону діяльності Компартії, бо це суперечить Конституції, і дане питання може вирішуватися тільки у судовому порядку.

На денному засіданні жодна з пропозицій не була підтримана, а у сесійному залі лунали взаємні звинувачення. Так, фракції СДПУ(о) та «Єдина Україна» не голосували за прийняття за основу

проекту постанови про порядок денний першої сесії Верховної Ради четвертого скликання, яким передбачалося включити до порядку денного 106 документів, узгоджених на погоджувальній радї, законопроектів, що оголошувалися протягом ранкового засідання. Зате фракції СПУ, БЮТ та «Наша Україна» не погодилися з формулюванням проекту постанови про порядок денний з «винесенням за дужки» деяких законопроектів, які викликають заперечення. Петро Порошенко запропонував включити до проекту постанови законопроект про створення тимчасової слідчої комісії по банку «Україна», а інший представник «Нашої України» Юрій Оробець запропонував створити спеціальну комісію за дотриманням законності на виборах 14 липня. Тож лідер «Єдиної України» Сергій Тігіпко переконував народних депутатів, що в цій ситуації роботу парламенту має розблокувати погоджувальна рада.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Що менше політики, то краще

(Початок на 1-й стор.).

Виступаючи на форумі, Олександр Зінченко висловив сподівання, що в такому гарному місці, як Тавричеський палац, буде знайдено такі ж гарні вирішення багатьох економічних проблем Росії і країн СНД.

Заступник Голови Верховної Ради та його колеги, які прибули у складі делегації на економічний форум, дали позитивну оцінку можливому створенню спільного російсько-українсько-німецького газового консорціуму. Українська делегація зазначила, що створення такого спільного підприємства допоможе знайти розв'язання багатьох проблем у цій галузі, і не тільки в ній. «Проте для того, щоб дати точну відповідь на такі запитання, потрібно мати документи, яких у нас поки що немає», — зазначили гості.

За словами Олександра Зінченка, економічна інтеграція України і Росії, як і України з країнами ЄЕС — це

прагматичний захід, в якому перше місце мають посідати питання взаємної економічної вигоди, «що менше буде політики в таких ініціативах, то краще».

Під час його зустрічі з С. Мироновим обговорювалися питання зближення національних законодавств у частині зняття обмежень в торговельно-економічній сфері і заходів, спрямованих на підвищення ефективності роботи економіки і на двосторонньому рівні, і в рамках СНД та міждержавних структур. Під час зустрічі з О. Войтовичем обговорювалося питання делімітації україно-білоруського кордону і досягнуто домовленості про розробку групою експертів пропозицій, які потім буде винесено на розгляд відповідних структур виконавчої влади обох країн.

Також О. Зінченко зустрівся з губернатором Санкт-Петербурга Володимиром Яковлевим і обговорив з ним проблеми регіональної співпраці. Досягнуто домовленос-

Фото інформаційного управління ВР.

ті про участь парламентської делегації України в урочистостях з нагоди 300-річчя Санкт-Петербурга в 2003 році, а також про «обмін журналістами» і співпрацю у сфері ЗМІ.

У рамках економічного

форуму О. Зінченко провів низку зустрічей на міжнародному рівні, зокрема з прем'єром Чехії Мілошем Земаном і виконавчим секретарем Європейської економічної комісії ООН Бригітою Шмегнеровою.

Роль відіграють професіонали

Недавно в Тбілісі завершилася чергова сесія Парламентської асамблеї Чорноморського економічного співробітництва. Цього разу на ній розглядали питання економічної та культурної співпраці країн регіону, світової глобалізації та ролі жінок у державотворчих процесах. Керівника делегації від України народного депутата Лілію Григорович обрано віце-президентом ПА ЧЕС.

У короткому коментарі «ГУ» пані Григорович зазначила, що її діяльність на цій почесній посаді не матиме вузького феміністичного профілю: вона «не заціклюватиметься на жіночих пи-

таннях», а відстоюватиме у ПА ЧЕС інтереси своєї держави. І віцепрезидент, і президент асамблеї, а ним, як відомо, обрали главу грузинського парламенту Ніно Бурджанадзе, таким чи-

ном продемонструють підвищення ролі жінок у державотворчих процесах.

Лілія Григорович переконана, що в цієї організації велике майбутнє. «Звичайно, є потужніші і начебто престижніші міжнародні інституції, однак для нашого регіону ПА ЧЕС — це шлях до поступу, до завоювання провідних позицій у цивілізованому світі. У нас спільні культурні та

економічні програми, спільні інтереси. І я робитиму все, аби їх реалізація приносила якнайбільше користі Україні». Що ж, також не зацілюючись на «жіночому статусі» віце-президента, оскільки людину характеризують не статі, а три «П» — професіоналізм, патріотизм, порядність, побажаємо пані Григорович успіхів у її діяльності.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

СЕМІНАР

Законодавці теж навчаються

У Верховній Раді відбувся семінар «Професіоналізм у парламенті» для новообраних народних депутатів. Досвідом парламентської роботи з народними депутатами поділилися директор Програми сприяння парламентів України Чарльз Вайз, голова Комітету фінансового контролю палати громад Канадського парламенту Джон Вільямс, керівник апарату сенату (парламент штату Вісконсин, США) Дональд Шнайдер, Уповноважений Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова, народний депутат України другого та третього скликань Ігор Коліушко.

У ході семінару його учасники провели індивідуальні зустрічі з досвідченими депутатами, керівниками підрозділів апарату Верховної Ради. Вони отримали всю необхідну інформацію про напрями та можливості технічної допомоги українським законодавцям з боку міжнародних організацій та фондів, представлених у Києві.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

НОВИНИ

У КОМІТЕТАХ ВР

Журналістам — вільний доступ

Голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Микола Томенко повідомив журналістів, що утворено чотири підкомітети та що їхня діяльність з перших днів спрямована на істотне поліпшення висвітлення роботи парламенту. Зокрема, комітет уже порушив питання про забезпечення ЗМІ друкованими та електронними версіями порядку денних сесій Верховної Ради України, законопроектів, супровідних документів. Одне з першочергових завдань — облаштування прес-центру, де журналісти матимуть вільний доступ до мережі та інформаційних баз Верховної Ради, вихід в Інтернет.

Микола Томенко також висловив стурбованість тим, що відсутня пряма трансляція пленарних засідань парламенту. У комітеті, за його словами, готується проект рішення, яке запропонує реальний вихід із цієї непростої ситуації.

Павло ОЛЬГІВ.

Оголошення

Відповідно до вимог Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації оголошує відбір кандидатур на вакантну посаду члена Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Пропозиції приймають від депутатських груп (фракцій) Верховної Ради України та об'єднань громадян.

Порядок призначення, кваліфікаційні вимоги до кандидатів у члени Національної ради та їх правовий статус визначено статтями 5—11 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення».

Термін подання кандидатур: до 30 червня 2002 року.

Заяви надсилати за адресою: 01008, Київ-8, вул. Садова, 3. Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації.

Голова комітету Микола ТОМЕНКО.

ВРОЖАЙ-2002

Крим — не зона лиха

(Початок на 1-й стор.).

На думку голови уряду Криму Сергія Куніцина, критична ситуація з урожаєм не лише колоскових, а й винограду і кісточкових, не загрожує півострову голодом. Хліба вистачить всім, враховуючи, що регіональний запас зерна (а це 25 відсотків від річної потреби кримчан), недоторканий і продавати його ніхто не збирається.

Можливо, Крим отримає особливий статус, але тільки для того, щоб визначити таке поняття, як «форс-мажор». Наскільки ситуація на півострові відповідає параметрам зони стихійного лиха, визначатиме Міністерство з надзвичайних ситуацій.

— Крим може цілком себе забезпечити сільськогосподарською продукцією. Але без інтенсивного зрошення цього досягти неможливо. Майбутній успіх півострова — у правильній організації поливних земель, — підсумував Леонід Козаченко.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Конфлікт вичерпано?

За повідомленням агентства «Інтерфакс-Україна», Зарічний районний суд міста Сум своїм рішенням поновив з 30 травня цього року Левона Варданяна на посаді голови правління ВАТ «Сумиобленерго».

Докладніше про конфліктні ситуації в енергетиці **читайте на 13-й стор.**

Тут нас захищатимуть, щоб там не дивувалися

НАША ТРИВОГА

Голова та кілька членів Комітету ВР з питань свободи слова та інформації розповсюдили звернення, в якому задекларували свої найважливіші завдання. Як і належить гарантам наших прав, вони «забезпечуватимуть свободу слова та захист журналістів від політичних переслідувань та утисків». У зв'язку з цим, запевняють автори звернення, контроль за розслідуванням убивств журналістів Георгія Гонгадзе та Ігоря Александрова буде одним з пріоритетів у діяльності комітету. Водночас вони вважають передчасним створення нової тимчасової слідчої комісії, оскільки переконані, що робота попереднього складу на чолі з Олександром Жиром була професійною та кваліфікованою і має бути продовжена після довиборів. Нагадаю, вони відбудуться 14 липня.

Ще одне звернення

на схожу тему надійшло від генерального секретаря «Репортерів без кордонів» Робера Менара. Як представник Лесі Гонгадзе, він просить Президента Леоніда Кучму та в. о. Генпрокурора Миколу Гарника ознайомити його з постановою ГПУ про призначення третьої експертизи «тарашанського тіла». Керівник міжнародної правозахисної організації також просить надати йому можливість поставити запитання експерту і взяти участь у визначенні експертної установи для проведення нового дослідження. Робера Менара дивує, що його попереднє клопотання, в якому він пропонував співробітництво французького судмедексперта, залишилося без відповіді. Втім, імовірно, що в генсека «Репортерів» знову з'явиться привід для здивування...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Просто люблю

35 років працює в Нововоронцовському вузлі зв'язку Ганна Кармановська. Серед колег має авторитет, серед відвідувачів — заслужену пошану. Біля її віконця — завжди приязна обстановка, ввічливий тон, усмішки:

— У чім секрет? Просто люблю людей, — пояснює Ганна Василівна.

Алла БРУСИЛОВА.

Фото автора.

У відпустку з ТНК!

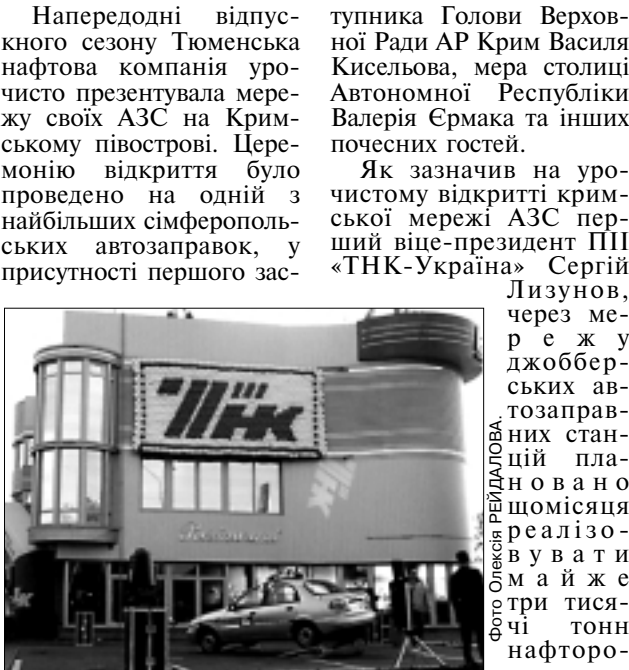

Фото Олександра РЕЙДАЛОВА

Напередодні відпускнуго сезону Тюменська нафтова компанія урочисто презентувала мережу своїх АЗС на Кримському півострові. Церемонію відкриття було проведено на одній з найбільших сімферопольських автозаправок, у присутності першого заступника Голови Верховної Ради АР Крим Василя Кисельова, мера столиці Автономної Республіки Валерія Єрмака та інших почесних гостей.

Як зазначив на урочистому відкритті кримської мережі АЗС перший віце-президент ПП «ТНК-Україна» Сергій Лизунов, через мережу джобберських автозаправних станцій плановано щомісяця реалізовувати майже три тисячі тонн нафторо-

продуктів, а загалом у перспективі передбачено заповнити близько 30% кримського ринку, об'єм якого ТНК оцінює в 30—40 тис. тонн пального щомісяця. Зважаючи на те, що стандарти, які пред'являють до джобберів, що працюють під прапорами ТНК, відповідають європейському рівню, а з ними наша публіка малообізнана, відпускний сезон для «синьобілих» обіцяє бути напруженим.

Сьогодні на умовах джоббінгу з Тюменською нафтовою компанією на півострові працюють 57 автозаправних станцій, а загалом, станом на травень, джобберська мережа ТНК в Україні налічує 795 АЗС.

Олександр БЕЛЯ.

АКТУАЛЬНО

Увійшли у всесвітнє павутиння

Відома система статистики Інтернет-сайтів «Intellitracker» оприлюднила нові дані щодо відвідування сайтів ВАТ «Укртелеком».

За даними «Intellitracker», вже перейдено межу 12 тисяч переглядів сторінок веб-сайтів «Укртелекому», об'єднаних даною системою, за добу. Причому стійкою залишається тенденція до збільшення відвідування. На думку генерального директора СП «Інфоком» (одного з провідних провайдерів в Україні) Василя Поліщука, такі показники відвідування виводять сайт «Укртелекому» в першу десятку українських ресурсів Інтернету, «причому їм вдалося легко обійти багато інформаційних порталів, чатів та поштових серверів».

Найбільше людей ходить на сайт Генеральної дирекції — понад 4 500 переглядів сторінок щоденно. Друге місце за кількістю відвідувачів посідає сайт Харківської філії компанії — близько півтори тисячі переглядів, потім — Київ, Донецьк і Дніпропетровськ. Загалом сьогодні «Укртелеком» представлений в інтернеті мережею з 31 технологічно і програмно об'єднаним веб-сайтом.

За повідомленням технічних служб компанії, паралельно йде підключення до всесвітньої павутини «нізового» рівня системи — веб-сайтів районних відділень «Укртелекому». Наразі їх вже створено декілька десятків, а до кінця цього року до системи приєднається ще близько 200. А тим часом і надалі сайт упевнено завойовує своїх прихильників.

Володимир Лющенко, директор з питань міжнародних зв'язків «Укртелекому» каже, що сайт наповнюється чотирма мовами — українською, російською, англійською та німецькою. «Більшість відвідувачів — це близько 90 відсотків, заходять до нас з України. Відсотки чотири — з Російської Федерації. Чимало відвідувачів з Японії, Польщі, Німеччини, США та Канади. Крім цього, ще 47 країн близьчини і далекого зарубіжжя теж час від часу заходять на сайт».

Заступник генерального директора «Укртелекому» з питань управління персоналом і права Людмила Прутенко розповідає, як за дорученням голови Правління ВАТ «Укртелеком» Олега Гайдука було створено форум, що фактично став віртуальною приймальною «Укртелекому». За спеціальним наказом у кожному підрозділі визначено відповідальну особу, яка розглядає звернення на електронну пошту за своєю спеціалізацією і офіційно відповідає на всі питання. Якщо письмова відповідь на звичайні звернення йде до заявника майже місяць, на форумі людина отримує відповідь набагато швидше. «Я знаю і можу точно сказати, що сам пан Гайдук часто особисто відповідає на запитання», — каже Людмила Прутенко.

Голова правління ВАТ «Укртелеком» Олег Гайдук: «Найближчим часом прихильників сайту, як зрештою і всіх користувачів Інтернету, чекає ще кілька приємних несподіванок — з'явиться довідка «09». Зараз ми з'ясовуємо у наших абонентів, чи готові вони, щоб відомості про них були у базі даних. Будь-які зміни вноситимуть оперативно. А ще прямо на сайті можна буде дізнатися про стан свого телефонного рахунку».

Ще одна ідея, яка пройшла випробування, — Інтернет-конференції. Олег Гайдук каже, що такі заходи відбуватимуться щомісяця. Не виключено, що незабаром в Інтернеті обговорюватимуть перспективи розвитку дистанційного навчання.

ФОТОФАКТ

Сучасні та ефективні методи лікування широко застосовують на практиці лікарі Головного військового клінічного шпиталю Міністерства оборони України. Цьому сприяє висока кваліфікація фахівців, сучасне діагностичне та лікувальне обладнання. За кількістю спеціалізованих клінік (а їх тут двадцять) шпиталю немає рівних в Україні. Медична команда, очолювана генерал-майором медичної служби Михайлом Бойчаком, щороку повертає здоров'я тисячам пацієнтів.

На знімку: на прийомі у військових медиків.

Фото Анастасії МИХАЙЛІВНА (Укрінформ)

Наука виживати і врожаювати

ПЕРСПЕКТИВА

VII з'їзд Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. Миколи Вавилова вкотре засвідчив, що у світі остаточно й незворотно перемогла «продажна дівка імперіалізму». Такий образливий для сьогоднішніх науковців вислів свого часу проголосив щодо генетики «народний академік» Т. Лисенко, який всерйоз казав про «виховування» культур, вважав, що за допомогою добрив та агротехніки можна змінювати спадковість рослин, і якщо правильно загартовувати озиму пшеницю, можна вирощувати її і в Сибіру. Такий підхід називають тепер «мракобіссям». Чи процвітає селекційно-генетична справа в Україні?

З одного боку — так. Випливає це, йшлося на з'їзді, з наукових досягнень вітчизняних учених. За період 1923—2001 рр. на державне сортовипробування було передано понад 25 тисяч сортів і гібридів більш як за 300 культурних видів рослин. Золотою віхою, свідчить історія, стала пшениця «Українська Кримка» та виведені з неї сорти. Довгий час неперевершеним стандартом за якістю у світі був сорт «Українка». Унікальною за адаптованою здатністю у широкому діапазоні вирощування вважають фахівці озиму м'яку пшеницю «Миронівська 808», яку висівали у колишньому Союзі на площі близько 10 мільйонів гектарів. На її основі у світі створено майже 150 нових сортів.

Добре зарекомендували себе плодові культури — яблуні «Ренет Симиренка», «Слава переможцям», які удостоєні міжнародних нагород. І тепер радують своїми високими смаковими якостями огіркі сортів «Ніжинський 12» та «Ніжинський місцевий». Господарники і нині добрим словом згадують науковців, які свого часу виконали завдання компартії —

уперше у світовій селекційній практиці створили низьконаракотичні сорти конопель.

З трибуни з'їзду виголошували інформацію, яка свідчить, що вітчизняним установам, котрі займаються селекцією сільгоспкультур (таких — 101), є чим пишатися. Так, науковці Селекційно-генетичного інституту Української академії аграрних наук (Одеса) винайшли нове покоління озимої м'якої пшениці, яку можна вирощувати і за інтенсивною, і за звичайною технологіями: «Альбатрос одеський», «Красуня одеська», «Вікторія одеська», «Ніконія», «Порада», «Тіра» та інші.

А в Інституті рослинництва імені В. Юр'єва УААН (Харків) уперше в СНД створено гібридне жито «Первісток» з потенційною врожайністю 85 центнерів з гектара. Зусиллями тих-таки харків'ян разом з науковцями Селекційно-генетичного інституту та Інституту олійних культур (Харків) з'явилися гібриди соняшнику («Еней», «Сівер», «Спа-лах», «Зубр», «Ант»), стійкі до відомого серед аграрників злісного шкідника — вовчка.

Сумський інститут агропромислового виробництва здивував селекційною новинкою, яка не має рівних. Сорту гречки «Сумська» належить світовий рекорд врожайності — 68,8 центнера з гектара.

Наведений перелік винайдених у вітчизняних установах диво-сортів сільгоспкультур, про які мовилося на з'їзді, можна було б продовжувати і продовжувати. Достатньо сказати, що українські вчені створили гібриди кукурудзи з потенційним врожаєм зерна 150 ц/га, цукрових буряків, що дають з кожного гектара по 700—720 центнерів коренеплодів, гібридів соняшнику з олійністю 50—51 відсоток, сорти озимої м'якої пшениці, використовуючи які можна збирати по 90—115 центнерів зерна з гектара. Є сорти картоплі, які в змозі обдарувати 470—550 ц/га бульб, ярий ячмінь — 70—80 ц/га, рис — 65—75 ц/га, просо — 45—50 ц/га. Чудово! Але чому за наявності такого сортового потенціалу вітчизняна нива здебільшого не радує господарників рекордними врожайми?

За словами віце-президента УААН, академіка Миколи Роїка, обраного на з'їзді президентом Українського товариства генетиків і селекціонерів, чимало агроформувальчезрез свій слабкий фінансовий стан чи з інших причин не поспішають товаришувати з наукою, сього або висаджують те, що під рукою. А якщо й застосовують високоурожайні сорти та гібриди, їх генетичний потенціал проявляється у середньому на

25—30 відсотків. Це спричинено знову-таки матеріально-технічною незабезпеченістю виробництва, що не дає змоги вирощувати культури відповідно до рекомендованих технологій і одержувати щедрі врожаї. У Нідерландах, стверджує М. Роїк, урожайний потенціал сільгоспкультур використовується на 70 і більше відсотків.

Повернімося знову до питання «Чи процвітає селекційно-генетична справа в Україні?» З огляду на проблеми, порушені з'їздом, — навряд чи. Нові вітчизняні сорти та гібриди, зазначає старший науковий співробітник УААН, член президії товариства Антон Корчинський, народжуються здебільшого на ентузіазмі. Товариство нині об'єднує 1558 науковців — майже на 500 осіб менше, ніж десять років тому. Пояснюється це мізерною зарплатою фахівців від генетики та селекції. От і йдуть у бізнес, а хто й на базари торгувати. Нема заміни пенсіонерам. Здібна молодь масово виїздить за кордон. Дехто — на стажування, більшість — на заробітки. Додому повертаються одиниці. Залишаються «просувати» американську, голландську, датську науку. При цьому головне — забезпечені найсучаснішим обладнанням, реактивами, мають доступ до найновішої інформаційної бази, тобто можуть реалізувати себе як науковці. І не за «спасибі».

Якщо проблему поширення інформації про новітні розробки у селекції та генетиці або напрацювання міжнародних зв'язків

Фото Анастасія КОРНІЄНКА

товариству більш-менш по силах (на з'їзді вирішили започаткувати видання науково-періодичного журналу «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. Вавилова» та налагодити співпрацю з міжнародними спорідненими організаціями), то питання належного фінансування наукових розробок залишається за кадром. Ухвалені на 2001—2005 роки урядом програми «Селекція і насінництво» та «Сільськогосподарська біотехнологія» здебільшого так і залишилися декларацією про наміри.

Приміром, на останню з обіцяних 100 млн. грн. не надійшло торік жодної копійки. Та й у держбюджеті поточного року коштів на розвиток біотехнологій не передбачено.

«Продажна дівка імперіалізму», схоже, стає королевою на Заході. Там її приймають за рідну, і вона, відповідно, працює на благо іноземних країн. У нас генетика ще й досі залишається хіба що падчеркою.

Галина КВІТКА.

На знімку: Микола Роїк не з чужих слів знає, що таке селекція і генетика.

Молоко є — прибутків нема

ПРОБЛЕМА

Раптове зниження заготівельної ціни на молоко спричинило справжній бунт волинських селян. Торік вони одержали від його продажу майже 50 мільйонів гривень прибутку. А нині дохід, схоже, зменшиться удвічі. Обурені краєвці обіцяють радше вилити молоко худобі, аніж продавати за копійки. Більшість селян звинувачують у здешевленні молокосировини тутешніх гуртових заготівельників, зокрема, найпотужнішого переробника молока на теренах Західної України луцьку фірму «Континіум», яка є власником кільканадцяти молоко- та сирзаводів. Вона нібито навмисне знизила ціну задля власного збагачення.

На колективне прохання мешканців Ківерцівського, Рожищенського та Маневицького районів по роз'ясненню цієї ситуації звертаємося безпосередньо до представника фірми — заступника директора аграрного департаменту з питань заготівлі сировини Миколи Момчева.

— Звинувачення щодо самовільного зниження ціни на молоко безпідставні. Якщо заготівельник навмисне скине ціну з 50 до 35 копійок, то всі здавачі вмиль перекинуться до конкурентів. А коли ринок диктує 35 копійок за кіло, то підприємство, яке купуватиме сировину за 50 копійок, просто збанкрутує.

А зниження ціни зумовлене самим ринком. Непомірно підвищилися тарифи на енергоносії та пальне, пакувальні матеріали. Знизилася купівельна спроможність населення, а тому більшість

молокозаводів працює «на склад». Зменшилися обсяги продажу сухого молока за кордон, яке стало дорожчим від тамтешнього. Тож лишки сухих молокопродуктів в Україні сягають 15 тисяч тонн. Не дивно, що більше половини молока- та сирзаводів держави виставлено на продаж через загрозу банкрутства. Отож, щоб утриматися на плаву, молокопереробні підприємства змушені знизити ціну до 30—35 копійок. Для прикладу: якщо потужний Ковельський молокозавод купуватиме сільгоспсировину по 45 копійок за кілограм молока, то підприємство матиме щонайменше 162 тисячі гривень збитків.

— Попри невістні тенденції, молоко на ринках не подешевшало і сягає однієї гривні за літр...

— Базарна ціна завжди була вища. Покупці вважають, що те молоко сві-

жіше і жирніше. Однак купують «кота в мішку». Бо хто знає, скільки бактерій в ньому, радіації, яка його кислотність? До того ж за такою високою ціною молоко збувають щасливчики, які мешкають неподалік міст. Дядько з польської глибинки не повезе його на базар і не «вбиватиме» день зароби бодай 2—3 літрів.

— Не боїтеся, що селяни взагалі відмовляться здавати молоко за низькими цінами?

— Не здає ти, здасть сусід. І одержить «живі» гроші. А якщо молоком годуватимуть худобу, це призведе до закриття заводів. Отоді справді не буде куди подіти сировину.

— Подійкують, що фірми-заготівельники, розподіляючи поміж собою сфери впливу, змушують селян здавати молоко лише «підшефним» підприємствам?

— Не ті часи. Клієнт передусім вибирає надійного заготівельника, який не тільки стабільно і вчасно виплачує гроші, а й створює для здавачів зручні і вигідні умови. Безперечно, ведеться і певна боротьба за клієнтів. Однак вона спричинена лише зацікавленістю і заохоченням селян. Для цього створюють відповідну інфраструктуру, облаштовують сучасні лабораторії й охолоджувачі на приймаль-

них пунктах молока, проводять безплатне осіменіння корів, надають кредити.

— Невже немаєворот-тя до попередніх високих заготівельних цін?

— Ціна підвищиться лише за умови державної підтримки вітчизняних переробних підприємств. Зі свого боку, заготівельники молока надіслали до уряду звернення, в якому просять посприяти у вивченні ринку молочної продукції в країнах, з якими встановлено економічні відносини, поклопотатися перед Росією про курсування ПДВ, встановити пріоритетні умови повернення підприємствам ПДВ на експортну продукцію, підтримати експорт молочної продукції через виплату дотацій. Таке само звернення надіслали до Президента, Верховної Ради і Кабінету Міністрів депутати Волинської обласної ради. Вони просять стабілізувати ринок молока, допомогти селянам надалі нарощувати виробництво тваринницької продукції як основного засобу виживання на селі. Тож будемо чекати відповіді з урядового олімпу, якому, сподіваємося, небайдужа доля своїх годувальників.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

КОНКУРС

Провінційні наспіви

Всі були товаришами,
А тепер усі пани...
Називай себе, як хочеш,
Тільки б не було війни.
Ми вже власниками стали —
Наші всі поля й лани...
Але знов підем в колгоспи,
Тільки б не було війни.
Якось в річці я скупався —
Шкіра злізла із спини...
Хай і далі все зливають,
Тільки б не було війни.
Дожилися ми із батьком,
Що на двох одні штани...
Раді голими ходити,
Тільки б не було війни.
Вже зносились черевики —
Взую з діда шкарбани...
Мешти ж бо за що купити?
Тільки б не було війни.
Вже не чути в нас баяна,
Пісня не бринить струни...
Чортзна-що звучить з екрана.
Тільки б не було війни.
Світлим часто ми очима,
Аж вилазять нам вони...
Світло хай нам вимикають,
Тільки б не було війни.
Вже крадуть в нас в Україні
І каструлі, й казани...
Що ж це діється в нас нині?
Тільки б не було війни.
Є в селі у нас дороги,
Що потонуть і слони.
Нащо нам оті асфальти?
Тільки б не було війни.
Треба з хутором зв'язатись —
Глухо все, як не дзвони.
Нащо нам ті телефони —
Тільки б не було війни.
Не сміявся я, а плакав...
Ну і ти слюзу зрони —
Чи від горя чи від сміху...
Тільки б не було війни.

Федір ШЕВЧУК.

Бершадь
Вінницької області.

Такі ось пироги

Не можна сказати, що АТ «Сільгосптехніка», що у Києво-Святошинському районі, — неуспішне підприємство. Тут надають господарствам у лізинг і ремонтують трактори, комбайни, обладнання для тваринництва, виготовляють запчастини для цих машин. Грунтообробній техніці, яку роблять в акціонерному товаристві, дивувалися навіть американці. Якщо треба полагодити зернозбиральний «Домінатор» або «Джон Дір» — також без питань. На складах підприємства будь-які запчастини до іноземних сільгоспагрегатів. А ще

РЕАЛІЇ

тут вирощують кукурудзу без застосування гербіцидів на своїх гектарах, сіють, орють, культивують за частку врожаю на чужих, на власних потужностях виготовляють борошно, крупи, макаронні вироби, випікають смачні паляниці та пампушки, які реалізують через мережу магазинів акціонерного товариства. Одне слово, виробничий цикл підприємства включає немало корисного: від оранки до переробки зерна. Водночас до великих прибутків акціонерному товариству далеко. Директор АТ «Сільгосптехніка» Микола Тищенко пояснює це податковим зашморгом: — Виготовили плуга — одразу треба сплатити податки, причепили до трактора і надали послуги якомусь господарству — знову. Так само й заводи-виробники сільгоспагрегатів, коли надають техніку у лізинг: одразу усіх грошей від селян вони не отримують, а податок — сплати. На його думку, підприємства, які надають техніку за лізингом, повинні мати «хоч якісь податкові пільги».

Валерій ДРУЖЕНКО.

На знімку: директор Києво-Святошинського АТ «Сільгосптехніка» Микола Тищенко; смачні пампушки випікають пекарі акціонерного товариства Леся Голота та Лариса Сергієнко.

Фото автора.

Загадкове отруєння в Демівці

НП!

Хворі стверджують, що воно сталося під час їхньої роботи в полі. Спеціалісти категорично заперечують таке припущення...

Перших п'яťох хворих доставили в амбулаторію просто з поля

У той день по обіді, завершивши просяпні роботи на буяковому полі, трудівниці сільськогосподарського виробничого кооперативу «Надія» села Демівка, що в Чечельницькому районі на Вінничині, перейшли на сусідню площу, засіяну соняшником. Працювали чотири ланки — 49 чоловік. Ті з них, кому випало сапати в урочищі Теошії, на одній з ділянок поля відчували неприємні запахи. Ось як розповідають про це самі трудівниці (я розмовляв з ними під час їхнього перебування на обстеженні в обласній лікарні імені Пирогова).

— Запахи були такі неприємні, — казали вони, — що хоч носа затуляй, до того ж кожному з нас вчувалося щось своє: хтось казав, що це запах дусту, інші стверджували, що так смердить стара кров... Далі в одних стали вогнем горіти лица, а других, навпаки, трясло од холоду. Двох жінок змучило, і вони пішли у лісо-смугу.

Просто з поля п'яťох трудівниць привезли в сільську амбулаторію. Тут їм надали першу допомогу — промили шлунок. Пізно ввечері доставили в інфекційне відділення районної лікарні, яке розташоване в селі Ольгопіль. Протягом кількох наступних днів така само участь спіткала ще вісьмох тих, хто працював на згаданому полі. Вони теж опинилися на лікарняному ліжку. У виписках з історій хвороби, що їх показували потерпілі, зазначено підвищення артеріального тиску, збільшення розмірів печінки...

— Лікар інфекційного відділення Володимир То-

карчук, — з вдячністю кажуть хворі, — постійно був поруч, не знав через нас, коли день, а коли ніч. П'яťеро потерпілих перебували в лікарняному ліжку 12 днів, решта — тиждень. Витрати на обстеження й лікування трудівниць взяло на себе господарство.

Що спричинило отруєння людей у Демівці?

«Для нас це поки що загадка...»

Аналіз ґрунту, взятого з демівського поля, проводили спеціалісти обласної санепідемстанції. Заступник головного лікаря Анастасій Борисенко наголосив, що згідно з їхньою перевіркою під час обробки цієї площі хімічними препаратами дотримано всіх технологічних вимог. У ґрунті, щоправда, виявлено залишки препарату харнес. Але в цьому немає нічого дивного, адже період його розпаду становить шість місяців. Працювати на полі, обробленому таким препаратом, можна вже через сім днів. Насправді роботи з обробкою соняшнику розпочалися через півтора місяця після того, коли механізатори внесли харнес.

— Я цілком авторитетно стверджую, — продовжує А. Борисенко, — що названий препарат у цьому разі не міг спричинити отруєння людей. Консультації, проведені в Київському інституті токсикології, свідчать про те саме. Чим насправді викликано захворювання, для нас це поки що залишається загадкою.

Є декілька версій з приводу того, що спричинило демівську біду. Про окремі з них, щоправда, кажуть з недоумками. Навіть на рівні керівництва району.

Версія перша: про сусідів-ракетників

У лісі біля Демівки свого часу базувався ракетний підрозділ. Хоча ракетники давно забралися звідси, в Демівці дотепер пам'ятають про цистерну, придбану в них колишнім колегоспом для зберігання отрутохімікатів. Мої співроз-

мовниці згадали прізвище свого односельчанина Василя Полозяна. За їхніми словами, це йому було доручено вимити цистерну. Брудну воду нібито вилили в полі на рештки соломи від старої скирти й підпалили. Минув час — і Полозян помер. Пішли з життя й ті чоловіки, яким було доручено виконати зв'язувальні роботи всередині емокості. Іхню смерть у селі, кажуть мої співрозмовниці, пов'язують саме з отруєнням токсичними речовинами.

— Версію про ракетників ми також розглядали, — каже голова Чечельницької райдержадміністрації Іван Решетник. — Але, вважаємо, вона нерезальна: існує збігів багато, і якби щось мало статися, то сталося б раніше.

За словами І. Решетника, справді, на одній з ділянок поля рослини соняшнику набагато відстають в рості, вони кволі, мають жовтий, а не зелений колір. Тому спеціалісти станції захисту рослин продовжують аналізувати, які препарати раніше тут вносили. Тобто комісія й надалі з'ясуватиме можливість впливу на здоров'я людей хімічних засобів, якими оброблялося поле протягом попередніх років.

Водночас голова держадміністрації обережно висловився з приводу ще одного припущення: хтось у такий спосіб підігріває ситуацію, щоб звести рахунки з керівником господарства. До речі, таку само думку доводило чути від кожного посадовця чи то районного, чи обласного рівня, з якими спілкувався для з'ясування ситуації. Говорили вони з прозорим натяком: мовляв, не там треба шукати причину...

Версія друга: отруїлися на весіллі

У Демівці дехто стверджує саме так: дівчата перед тим побували на весіллі, а тепер ще й хочуть добитися компенсації від господарства. Потерпілі на це відповідають: весілля в селі справді було, тільки в

неділю, а перших п'яťеро хворих опинилися в лікарні ще в четвер. Де ж тут логіка? «Може, вони чаркувалися в полі, а горілка виявилася фальсифікована, звідки ми знаємо...» — й таку думку довелося почути автору. Але чомусь факти алкогольного отруєння ніхто не поспішає перевіряти. Хіба їх важко встановити, коли, повторно, на роботі було зайнято аж 49 трудівниць?

Тим часом стан потерпілих надзвичайно пригнічений. Це я відчув під час розмови з ними, яка затягнулася на півтори години. Всі вони ще зовсім молоді: найстарший — 36 років, наймолодший — 20. Майже в усіх удома залишилися малі діти. У когось їх двоє, а в декого вже й троє. Матері не приховують, що дуже бояться їх осиротити. Такі думки, пояснив знайомий лікар, може викликати депресивний стан хворого. «Я ще й вінка на голові не мала, а тут, хочеш чи ні, задумаєшся про смерть».

До обласної лікарні потерпілі приїхали з власної ініціативи. У направленні їм ... відмовили: головлікар Чечельницької райлікарні вважає, що вони цілком здорові.

Петро Гунько, головлікар обласної лікарні, каже, що, попри все, демівські трудівниці пройшли ґрунтовне обстеження, відхилень у стані їхнього здоров'я лікарі не знаходять, отож їх виписують додому. За винятком однієї хворої, в якій виявлено стару недугу.

...Виходячи з гастроентерологічного відділення, де перебувають жінки, випадково знову зустрівся з двома із них. Вони поверталися з аптеки. Одна придбала ліків на 15 гривень, друга — на 8. «Тут ми вже лікуємося за свої гроші, — бідкалися. — Особливо дорого коштують медикаменти для лікування печінки...».

У цій історії із загадковим отруєнням більше запитань, ніж відповідей. То чим же все-таки отруїлися демівські жінки?..

Віктор СКРИПНИК. Вінницька область.

АКТУАЛЬНО

Луб'янський неспокій

Мені під сімдесят. Як сільський житель пам'ятаю чимало пережитого на своєму віку: сталінські, маленковські, хрущовські, брежнєвські, андроповські, черненковіські, горбачовські часи, а також усі десять років незалежної України. Ніде правди діти: зараз ми в сім'ї ледь кінці з кінцями зводимо. У такому становищі і більшість сільського населення. Не бідуємо, але й не живемо, як ото мовлять — викручуємось.

Мешкаю в селі Луб'янці Бородянського району Київської області. Кому потрібне це село? Дивне запитання, — кажу сам собі. Звичайно, воно потрібне нам, його жителям, нашим дітям, онукам та правнукам. Прикро, але наші сільські керманічі не беруть на себе відповідальність повністю за село, за землю, на якій ми живемо. Сільського голову турбує те, що на балансі сільської ради. А що і хто робить довкола, для людей чи проти них — то його не стосується. Але ж так не повинно бути! У селі потрібен господар! Я переконаний зовсім в іншому: саме сільська рада повинна турбуватися і про господарську, і про соціальну сферу в нашому безпартійному житті-бутті. На те у ній і створено такий численний каскад комісій: адміністративна і господарська, культурно-освітня і соціальна... Бо хто відповідатиме за давно зруйновані очисні споруди, що в кінці села, за банно-пральний комбінат, приміщення якого віддане під житло одній сім'ї, а все село митьмає у саморобних коритах. І, що найболючіше, — за вже зруйнований, хоч і недобудований будинок для самотніх престарілих. Коли подивився на нього збоку, вжахнешся від його «ран»: знято шифер і крокви, видерто лутки і дверні коробки, поламано цегляні стіни. А все це гроші, та й не малі, що витратила держава для тих, хто мав потрапити на схилі літ під її опіку. Не дочекалися скривджені чорнобильці омріяного затишку і досі туляться по дві—три сім'ї в переселенських будиночках. А господарство в яких руїнах! А землі в яких бур'янах! Добре хоч шляховики потурбувалися про центральну дорогу. Ідеш по ній — і на мить забуваєш про болото, що на Жовтневій і Чкалова, частково на Шевченка і Короленка. Не хвилює сільську владу і це, бо за стільки років керівництва можна було б хоч якось упорядкувати їх.

Боляче за село, за людей, які живуть у ньому. Невже ми нікому не потрібні з нашими турботами?

А яка ситуація склалася в місцевому СГВК! Господарські справи зійшли нанівець: залишилося десять голів великої рогатої худоби, з десятків сухоребрих свиноматок та стільки ж коней. Не кращі справи і з технікою: два трактори, та три автомобілі, та сакій-такій навантажувач. Це — рештки потужного коліс колгоспу, що мав солідне оснащення, агронаукові перспективи та реальні здобутки. Є ще голова, кілька його заступників та бухгалтерія. Є землі понад гостинцем до Києва та лісу. Частково поорані і засіяні, решта — по шию в бур'янах.

Чому так господарюють у Луб'янці? Чіткої відповіді на це не дають ні керівники господарства, ні сільрада, хоча остання повинна все контролювати у селі. Та «мужицька арихметика» їм не до вподоби. На жаль, не відчувається у селі колишнього комуністського керівництва. Кожен з керманічів дбає сам про себе, а прості люди розлізлися по навколишніх «трудових точках» та ринках, мов мишенята.

Отака критична ситуація склалася у цьому мальовничому селі. Тільки це нікого не хвилює.

Іван СИЧ,

ветеран педагогічної праці, пенсіонер, інвалід ЧАЕС.

ФОТОФАКТ

Майже 200 найменувань рослин і тварин налічує заповідник «Стрілецький степ», що в Міловському районі Луганщини. Лише тут, стверджують старожили, збереглися занесені до Червоної книги деякі види степових півоній, названих у народі воронями. А колонія степових байраків — одна з найчисленніших і рідкісних.

На знімку: директор заповідника Євген Боровик з дружиною Ларисою.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Учора: із варягів у греки, завтра: «Волга — Карпати»,

або Ще раз про концепцію створення на території України та Росії нового інтермодального Євро-Азійського транспортного коридору

**Спочатку було слово, або
«Кадри вирішують усе»**

14 травня нинішнього року в газеті «Голос України» під рубрикою «Можливий прискорювач нашого розвитку» було опубліковано концепцію проекту створення на території України та Росії нового інтермодального Євро-Азійського транспортного коридору (ЄАТК). Публікація завершувалася редакційним висновком: «Міжнародна торгова траса — це подарунок долі і годувальниці за будь-яких економічних негараздів», узятим з тексту проекту. Те, що редакція «Голосу України» охоче надрукувала статтю, одразу перейнявшись питанням і точно, лише двома фразами, виклавши саму суть проекту, вселяє надію, що і Верховна Рада, і Кабмін України звернуть увагу на проект, реалізація якого поліпшить і соціально-економічну ситуацію в країні, і її міжнародне становище. Україна одразу стане особливо значущою і для майбутніх користувачів ЄАТК, і для учасників його створення. На Заході — це Європейське Співтовариство, а на Сході — Росія, країни зони Каспію, Перської затоки, акваторії Індійського океану, а також найбільші товаровиробники Азійсько-Тихоокеанського регіону (АТР) — Японія, Південна Корея, Китай, західне узбережжя США, що давно вже шукають нові надійні та швидкі транспортні коридори для взаємного товарообміну і розвитку виробничої кооперації.

Створення ЄАТК на території України за правильною та оперативної організації може стати головним чинником її швидкого економічного та соціального відродження. До того ж він, як обруч, стягне і скріпить єдиною важливою справою Східну та Західну Україну, зробить її справжньою Європейською державою, а не просто територією з народонаселенням, на яке нескінченні політичні ігри, замість реальних справ, діють як наркотик. Питання створення ЄАТК для України, мабуть, важливіше, ніж створення нафто- і газопроводів, які через 30—40 років будуть не потрібні, бо до того часу в Росії закінчатся і нафта, і газ. А створений транспортний коридор слугуватиме Україні вічно, постійно даючи дохід, створюючи робочі місця мільйонам її громадян, залучаючи в країну інвестиції та нові технології.

Поділяючи і підтримуючи природне бажання України увійти до ЄС, вважаємо, що, образно кажучи, сісти на рівних за вишуканий стіл Європейського Співтовариства можна, лише прийшовши туди зі своєю відповідною рівневі «стравою» або «подаунком», яким цілком може стати ЄАТК. При цьому Україна вільно залишається нейтральною державою, гарантом безпеки якої стане ЄАТК, такий потрібний Сходу та Заходу. Коротшого і достойнішого шляху в Європу сьогодні для України немає.

Головне соціально-економічне значення проекту в тому, що нинішнє поняття транзиту передбачає не тільки транспортування а й перевалку вантажу, а й створення товарно-транспортних логістичних центрів (ТТЛЦ) у портах і вузлах пентину важливих залізничних, автомо-

більних, повітряних та річкових транспортних шляхів. За маршрутами створюваного ЄАТК в Україні це могли бути вузлові станції: Чорнухине (Луганська) або Дебальцеве (Донецька області), Новомосковськ, Знам'янка, Жмеринка, Хмельницький, Тернопіль, Стрий, Львів, Харків та інші. В цих ТТЛЦ товари, особливо ті, що вироблені країнами СНД, отримуватимуть додаткову обробку, що забезпечуватиме їм міжнародні стандарти якості (упаковку, пакування, тестування та пристосування до умов конкретного ринку або споживача), а отже, створюватиметься додана вартість (і чимала!), яка стане основою розвитку і процвітання транспортних територій, вантажообробників і вантажоперевізників.

Тільки на приведення у відповідність із світовими стандартами залізничних і автомобільних шляхів України вздовж ЄАТК потрібні будуть сотні тисяч робочих рук, це дасть також розвиток усім видам транспорту, металургійному, машинобудівному, дорожньо-будівному та будівельному комплексам України. Піднімуться на новий якісний рівень промбуди́ндустрія, зв'язок і телекомунікації, служби сервісу, торгівлі та громадського харчування. Розпочнеться динамічний розвиток найвигіднішого у світі бізнесу — міжнародного туризму.

Проте дещо насторожують перші дзвінки та відгуки на публікацію, хоча всі вони позитивні. Відчутна в них неспівмірність, невпевненість у власних силах і в можливості реалізації такого масштабного проекту за умов нинішнього колапсу економіки країни. Такий, сформований за останні роки, менталітет народу в комплексі з бюрократичною сваволею і корупцією стануть найсерйознішою перешкодою і на шляху прийняття керівництвом країни необхідного політичного рішення про початок проектування та реалізації ідеї створення ЄАТК, і залучення іноземних інвесторів та кредиторів. Тим паче що такий стиль і підхід до справи різко дисонують з підходом західних і східних політиків, фахівців і ділових людей до цього проекту. Дивовижно, але вони «на льоту» схоплювали суть проекту і висловлювали готовність до серйозного його опрацювання та участі в створенні ЄАТК. Данська фірма навіть представила письмову згоду спроектувати і збудувати «під ключ» один із ТТЛЦ на трасі ЄАТК. Аналогічний проект створення ТТЛЦ (площа близько 200 га, кошторисна вартість до 30 млн. дол.) ця фірма реалізує в Таллінні.

Трохи теорії та історії

Останні тридцять років у сфері світового товарного обігу відбуваються істотні зміни, пов'язані з використанням нових методів і технологій транспортування товарів, які базуються на основі логістики, що забезпечує мінімізацію витрат просування товаропотоків від виготовлювача до споживача, включаючи управління «в режимі реального часу» процесами складування, транспортування, переробки, зберігання товарів і напівфабрикатів. Значний вплив на динаміку світового товарообміну справив постіндустриальний перехід від «ринку товарів» до «ринку покупців», що супроводжувався іс-

тотними змінами в стратегії виробництва і системах товароруку.

У зв'язку з розвитком нових форм світової виробничої кооперації, якості роботи транспортної системи набуває особливого значення, відсуваючи на другий план чинник витрат. Швидко зростають потреби в перевезеннях вантажів дрібними партіями і з підвищеними швидкостями доставлення за безумовної гарантії збереження вантажів, бо їхня питома вартість різко зростає. Це спричинено зниженням у світовій постіндустриальній економіці ролі видобувних галузей і переходом від масових перевезень сировини (у 50—60-х роках) до перевезень напівфабрикатів, комплектувальних або готових виробів високої вартості. Різко знизилися обсяги партій товарів, хоча загальний обсяг товарообороту дедалі збільшується через зростання світової кооперації виробництва. Перевезення все більше здійснюються за принципом «від дверей до дверей» і «точно в термін», що відображує пріоритети вимог клієнтури, які властяться реалізувати впровадженням контейнерів — уніфікованих, універсальних транспортних засобів, пристосованих для перевезення будь-якими видами транспорту. Ця обставина привела до стандартизації засобів перевезення та обладнання з обробки контейнерів. У підсумку світова контейнерна система здійснила революцію в усьому транспортному процесі, стала основою перебудови всієї світової транспортної системи і, як наслідок, світового господарства в цілому. В 90-х у світовому обороті було 7,5 млн. контейнерів, зокрема 3,4 млн. — 20-футових (завдовжки 6 м) і 4 млн. — 40-футових (завдовжки 12 м). Морський оборот контейнерів досяг 70 млн. одиниць на рік. У них уже перевозять близько 40 відсотків усіх генеральних вантажів.

Впровадження уніфікованих контейнерів дало змогу розвивати всесвітню інтермодальну (міжгалузеву) систему доставки вантажів послідовно кількома видами транспорту, маючи на меті доставити вантаж «до дверей», точно в термін і в цілості. Інтермодалізм стає центральним елементом світової ринкової системи.

Триває створення логістичних центрів, що забезпечують не тільки обслуговування замовлень, зокрема екстрених, на перевезення та обробку вантажів, а й самостійно залучають та організують міжнародний транспортні потоки між основними уже сформованими світовими центрами економіки. Це — США, Європейське Співтовариство, країни АТР, Китай та Індія (як самостійні світові центри з колосальними потенціалами розвитку), країни ОПЕК і зони Перської затоки, Австралія з Океанією, Латинська Америка, Росія і, нарешті, Африка як перспективний світовий економічний центр XXI століття.

Ім потрібні надійні, безпечні, короткі й дешеві шляхи товарообміну. Багато країн наполегливо пропонують свої території, порти, термінали, залізничні, автомобільні та повітряні траси, розуміючи, що стати транзитною територією на світових торговельних шляхах — це «подарунок долі» і «рятувальний круг» у бурхливому морі світової економіки. В нас наяв-

не деяке недорозуміння значення цього чинника. Водночас відомо, що діяльність логістичних центрів приносить Нідерландам до 40 відсотків ВВП, Франції — 31, Німеччині — 25, США — 20, східноєвропейським країнам — до 30, а країнам Балтії — від 30 до 50 відсотків ВВП.

За рік у напрямі Захід — Схід і назад, Євро-Азійськими торговельними шляхами, здебільшого морем (через Суецький канал, можливості якого обмежені, або навколо Африки), перевозиться понад 5 млн. контейнерів (зростання 3—4 відсотки на рік). Торговий оборот тільки трьох країн АТР (Японії, Південної Кореї та Китаю) з країнами ЄС перевищив 200 млрд. дол. і швидко зростає далі. Інший Євро-Азійський торговельний напрямок Північ — Південь сьогодні має потенціал 15—16 млрд. дол. на рік і може різко зрости найближчим часом, бо Індія, Китай, Малайзія і країни Перської затоки швидко розширюють торговельну та виробничу кооперацію з Європейським Співтовариством.

На всіх сухопутних Євро-Азійських торговельних шляхах ключову роль відіграє Росія через своє геополітичне положення, можливість виходу до багатьох морів та океанів, наявність систем космічної, повітряної та морської навігації. Істотне значення має діюча трансконтинентальна залізнична магістраль «Транссиб», яка за домовленістю Росії з Північною і Південною Кореєю продовжується до Сеула і вже сьогодні здатна пропускати до 150 тис. контейнерів на рік. У XX столітті в Росії сформовано морські, залізничні, автомобільні, річкові та повітряні траси з Балтики на Чорне, Каспійське моря і до Тихого океану. Росія разом з країнами СНД (Білоруссю, азійськими республіками) і країнами Балтики активно бере участь у створенні Євро-Азійських транспортних коридорів. Найперспективнішим, на наш погляд, є російсько-іранський проект «NOSTRAC», який зв'яже Європейське Співтовариство через Росію — Каспій — Іран з країнами Середньої Азії, Близького Сходу та акваторії Індійського океану. У зв'язку з цим швидко розвиваються порт Астрахань і створене низкою найбільших російських корпорацій відкрите акціонерне товариство «Астраханське пароплавання», судна якого перевозитимуть транзитні вантажі між Астраханню та іранськими портами на Каспії.

Не треба забувати також про російських товаровиробників і споживачів уздовж траси ЄАТК і «Транссибу». Це Волгоград, Астрахань, Пенза, Самара, Омськ, Новосибірськ, Улан-Уде, Иркутськ, Хабаровськ, Комсомольськ-на-Амурі, Владивосток та багато інших великих і малих міст на Волзі, Уралі, в центральній і південній Росії.

Наш проект фактично є українським відгалуженням «NOSTRAC» (від Астрахані, Волгограда — до Чопа, Ужгорода). Мало того, він передбачає і вихід країн Євро-союзу на «Транссиб» двома гілками: через Знам'янку — Харків — Пензу — Самару — Омськ і/або через Волгоград — Самару — Омськ. У цьому його докорінна відмінність від низки міжнародних проектів, на кшталт «TRACESA», ГУАМ та інших, що або локальні, або дуже політизовані, а тому безперспективні.

Відрізняється він і від проектів створення Євро-Азійських транспортних коридорів, розроблених Мінтрансом і Укравтодором та затверджених Кабміном України (постанови № 1512 від 16.12.1996 р. і № 346 від 20.03.1998 р.). Нам ближчий проект, пропонуваний Організацією співпраці залізниць, до якої входить 27 країн, у тому числі всі країни колишнього СРСР (крім Вірменії). Цей проект передбачає продовження Критського коридору № 5 за маршрутом Чоп — Львів — Харків — Знам'янка — Нижньодніпровськ Вузол — Дебальцеве — Красна Могила — Лиха — Волгоград — Макат — Бейнеу — Навої/Чарджоу.

Ще один дуже цікавий і перспективний, на наш погляд, проект будівництва українських автомагістралей у напрямках Схід — Захід і Північ — Південь, розроблений великим ентузіастом створення українських транспортних коридорів президентом АТ «Укртрансдор» паном Г. Степанським. Але, повторюємо, всі вони не йдуть далі Каспію і Середньої Азії.

А наш проект значно масштабніший і в соціально-економічному, і в зовнішньополітичному, навіть геополітичному плані.

Оскільки Іран — друга ключова держава на цих торговельних шляхах, то дуже важливо, що з цією стародавньою та цікавою країною в Україні складається нормальне ділове співробітництво. Останні зовнішньополітичні кроки Києва у відносинах з Ліваном, Йорданією, Сирією і Туркменією дали змогу Україні активно включитися у виконання низки масштабних технічних проектів. Це будівництво трансарабської залізничної магістралі, видобуток нафти на шельфі Каспію тощо. Отож буде логічно запросити ці країни та їх сусідів з ОПЕК вкласти нафтодолари у створення ЄАТК, яким вони користуватимуться довгі роки.

Що робити?

Найважливішим транспортним вузлом Росії на південних Євро-Азійських транспортних шляхах стає Волгоград, де південна гілка «Транссибу» (Новосибірськ — Омськ — Самара — Волгоград) перетинається з Волзькою річковою транспортною системою і з транспортним коридором «NOSTRAC». Погляд на географічну карту, в атласі залізничних та автомобільних шляхів СНД краще за будь-які «авторитети» свідчить, що найкоротший шлях з «Транссибу» і Каспію в центр Європи лежить через Волгоград і далі через Україну. Проте серед дев'яти пан'європейських «критських» транспортних коридорів такого шляху поки що немає, хоча він, як зазначалося вище, вкрай потрібен. Із трьох критських коридорів, що проходять Україною в напрямку Захід — Схід, а саме К-3 (Берлін — Вроцлав — Катовіце — Львів — Київ), К-5 (Венеція — Любляна — Будапешт — Чоп — Львів), з відгалуженням К-5а (Відень — Братислава — Ужгород), жоден не є «наскрізним», таким, що доходить до її східного кордону. Це не дає змоги Україні активно брати участь і впливати на формування та функціонування головних Євро-Азійських товарних потоків, а отже, й отримати стабільну плату за

транзит, транспортування та обробку вантажів. Мало того, таке становище обмежує можливості України в її «багатовекторній» міжнародній політиці.

А розпочинати створення ЄАТК, мабуть, треба з головного — прийняття керівництвом України політичного рішення про доцільність і необхідність такого будівництва та формування державної комісії або комітету з цього питання. Затим слід провести переговори з Росією (починаючи з керівництва Волгоградської, Ростовської та Астраханської областей, Мінтрансу і МЗС Росії), Іраном та ЄС. «Критського коридору» і продовження К-5, від Стрия на Тернопіль — Хмельницький — Жмеринку — Знам'янку — Новомосковськ — Дебальцеве і далі Росією на Волгоград. Там він розійдеться двома гілками: а) на південь (Астрахань — Каспій — Іран — Індійський океан); б) на північний схід (Волгоград — Самара — Омськ — Новосибірськ — «Транссиб»). Відгалуження ЄАТК Знам'янка — Харків — Пенза — Самара — Омськ створює ще коротший шлях з Центральної і Південної Європи на «Транссиб» і назад.

Центр і північ Європи зможуть мати найкоротший шлях в Індійський океан, якщо продовжити К-3 від Львова до Тернополя. Потім шлях іде до Волгограда і далі на Каспій — Іран — Перська затока.

Розширять можливості ЄАТК перетин з 9-м «критським коридором», що з'єднує Балтику і Чорне море, а також відгалуження на Донецьк — Маріуполь, що забезпечує вихід в Азовське море.

На нашу думку, після прийняття політичного рішення про створення ЄАТК, визначення в цьому проекті ролі держави, місцевої влади, українських та зарубіжних учасників та інвесторів, у внутрішньодержавних справах першим кроком має стати наведення порядку, боротьба зі злочинністю та забезпечення нормальної роботи залізничних і автомобільних шляхів України у створюваному ЄАТК. Сюди входять передусім автомагістралі європейського значення Е-50 та Е-40, які потрібно буде випрямити і перетворити з туристичних, що проходять через великі міста (Луганськ, Донецьк, Дніпропетровськ, Кіровоград, Вінницю, Хмельницький, Тернопіль, Львів), на вантажні автостради з найменшою кількістю перехрестів і які проходили б осторонь великих населених пунктів. Треба також переглянути тарифи на перевезення і зробити їх конкурентними з тарифами Росії та Білорусі.

Уже ці найпростіші організаційні заходи продемонструють серйозність намірів України розпочати будову XXI століття, якою воїстину буде ЄАТК. Створення ЄАТК — це сьогодні єдиний шанс довести всьому світові, а головне — самим собі, що в Україні ще є порох у порохівниці, що вона — невід'ємна частина Європи і всього світового співтовариства.

Сергій СІНЧЕНКО,
народний депутат України;
Віктор БАЛАЧЕВЦЕВ,
автор проекту,
директор Естонського представництва Комітету з питань території пріоритетного розвитку в Луганській області.

З вухами, та не чують

ПОВЕРТАЮЧИСЯ ДО НАДРУКОВАНОГО

Схоже, наша міліція не всесильна. Ні, за кількістю розкритих злочинів і за деякими іншими показниками ми чи не попереду планети усієї. Ну, там стихійний ринок розігнати, забезпечити проїзд з вітерцем міністри чи влаштувати принизливий «шмон» на вході на прес-конференцію — вона теж вміє. Не кажу вже про професіоналізм хлопців (без іронії, щиро) із загонів спецпризначення — їхня непоказна мужність і вправність під час затримання бандитів не дарма в піснях осілюється.

Мова про тих доблесних правоохоронців, які покликані забезпечувати правопорядок у громадських місцях, захищати інтереси, життя та здоров'я громадян у кожному районі та будинку.

Гарант Конституції своїм указом № 143 за 18.02.2002 року звернув увагу, зокрема... Міністерства внутрішніх справ, «на наявні... факти недодержання норм законів, тяганини..., невжиття вчасних заходів для охорони прав і свобод людини і громадянина».

Здавалося б... Але не поспішає міліцейський наряд вночі, а дільничний вдень вжити заходів за скаргами того самого громадянина. А іноді для цього не треба і бензину, на дефіцит якого нерідко списують свою байдужість бюрократи від МВС.

Міркуйте самі. Віднедавна мешканці будинку № 44/22 на столичній Златоустівській вулиці забули, що таке спокійний сон і чисте повітря. Територію їхнього та сусіднього дворів шодня цілодобово окуповують сотні автотранспортних засобів з усіх областей. Вони привозять людей для оформлення документів у німецьке посольство. І от уявіть, як відпочивають кияни, коли то один, то другий водій вмикає мотор, щоб прогріти салон; коли вихлопні гази клубочаться у «мішку» подвір'я; коли веселим компаніям «гостей» раптом забажається послухати музику чи порозмовляти-співати.

Влада Шевченківського району на скаргу 60 мешканців будинку надіслала фактично відписки... Мовляв, ситуація під контролем співробітників ДАІ, які ош-

Фото Юрія ВЕНГЕРЦЯ

трафували аж 34 водіїв (з кількох тисяч), плановано розширити одну з платних стоянок, поставити на в'їзді у двір будинку клумби з квітами...

Ось такий захист прав і свобод людини. А між іншим, у будинках, яким «поталанило» стати сусідями посольства, живуть і не один місяць страждають діти, хворі та старі люди.

— А що ми можемо зробити? — шоразу поважно, а інколи роздратовано запитують у черговій частині міліції на черговий телефонний дзвінок. Їм підспівують і столичні екологи: мовляв, свідчимо, що біля вказаних будинків концентрація забруднюючих речовин у повітрі (діоксид азоту, оксид вуглецю та інших) перевищує норму. Але ми тут до чого?

Знушаються. І міліція, і екологи. Бо навколо цього будинку повісили із десятків (!) знаків, що забороняють стоянку і в'їзд. Чому б працівникам ДАІ не зробити кілька профілактичних рейдів, щоб очистити територію від непроханих гостей? Чому б на день-другий не виставити поста, знявши одного з багатьох, які засіли у кушах Києва? До речі, біля будинку цілодобово функціонують чотири об'їзди автостоянки...

А що треба екологам, щоб вони, виконуючи свій обов'язок, не тільки констатували факт забруднен-

ня повітря, а й били на сполох, застосували владу?

...Смішно і сумно. Смішно, що проблеми районного масштабу зводяться у ранг загальнодержавних. Сумно, що іноді чиновники самі заганають проблему в глухий кут, а потім...

...«Голос України» 14.08.2001 р. розповів про повеніряння мешканців будинку №№ 59, 61 і 63 на проспекті Героїв Сталінграда. Мінська райдержадміністрація свого часу благословила «будівництво» там нічної платної стоянки, посилаючися на постанову Кабміну № 115 за 22.01.96 р. І ось фірма, як то кажуть, на рівному місці, не витративши жодної копійки на розмітку майданчика, будівництво загородження та елементарної будки, освітлення, справно збирає данину з власників автомобілів. А тим наплювати на інтереси громадян найближчих будинків. Схоже, таку байдужість виявили й чиновники, які дали добро на відкриття стоянки у велелюдному місці під вікнами будинків. Але ж у згаданій постанові КМ йшлося про стоянку «для тимчасового зберігання транспортних засобів на тупикових та мало завантажених вулицях». Проспект, отже, хтось переплутав з тупиком?

На публікацію «ГУ»

Мінська РДА (нині Оболонська) не відреагувала.

Нещодавно мешканці згаданих будинків знову написали в редакцію. Подякувавши за «допомогу», розповіли, який дарунок якось вночі їм зробив «новий» українець. Поставивши машину о 23.00, пішов невідомо куди. Іномарка, мабуть, скучивши за господарем, раптом заревіла. Сигналізація із запрограмованою точністю спрацювала через кожні кілька хвилин. Всю ніч і весь ранок до обіду. Поки не «здох» акумулятор.

І це не перший і не останній випадок, стверджують оболонці. І питають: де ж наші вартові порядку? Де працівники СЕС, пожежні, екологи, захисники прав споживачів? Невже не в їхній компетенції втрутитися у ситуацію, яка давно стала звичною і тривожною?

Ці питання автор хотів порушити перед керівниками Оболонської райдержадміністрації. На жаль, після кількох спроб зустріч так і не відбулася. Сподіваємося, свою точку зору влада району висловить після цієї публікації. Просимо відгукнутися також читачів. Як ваш спокій, здоров'я та життя охороняють наша несеомогутня міліція та інші компетентні органи?

Іван ІЛЛЯШ.

На знімку: де хочу — там і припаркуюсь.

Поб'ємо фари, але не терпітимемо

АЛЛО, РЕДАКЦІЄ!

Мал. Віктора ПОПОВА

Телефонний дзвоник, приймний жіночий голос беззаперечним тоном: «Сподіваюся, хоч ви мене вислухаєте».

Слухаю. Олександра Михайлівна Стоянова з вулиці Доброхотова, що в столиці, відчувається, спостіає висловити наболіле.

— Телефонувала до ЖЕКу, міліції, райадмі-

ністрації — ніхто заходів не вживає.

На подвір'ї її будинку з'явилася нічна стоянка. Машини розташувалися на газонах, дитячих майданчиках — ані пройти, ані проїхати, ані вдихнути, ані видихнути.

Із Запоріжжя зателефонували: проспект Леніна раніше був для прогулянок та відпочинку,

тепер загазований. Удень і вночі гуде, шипить, сигналіть.

— Нам, хто мешкає біля залізничного вокзалу, життя немає, — кричить у слухавку магі-годувальниця Оксана з вулиці Залізничної, що в Івано-Франківську. — Пил, гази, шум — неможливо вікно відкрити. Вночі не легше — машини паркують на тротуарі, у дворі.

Всі скажаться на цілковиту бездіяльність влади в наведенні порядку.

— Поб'ємо фари, проколемо шини, але не терпітимемо знушання, — казала Олександра Михайлівна з Києва.

Анекдот до теми

Новий українець припаркував свого «Мерседеса» біля іноземного посольства і хотів було йти у своїх справах. — Будьте ласкаві, заберіть звідси свою машину, — попросив сержант ДАІ. — Незабаром має вийти посол. — Не турбуйтеся, — відповів господар іномарки. — Машину обладнано пристроєм проти викрадення та звуковою сигналізацією.

АКТУАЛЬНО

Зупиняти і вилучати

Наказом Міністра внутрішніх справ України інститут громадських помічників ДАІ скасовано. Нещодавно (12 червня поточного року) Міністр внутрішніх справ України генерал-полковник міліції Ю. Смирнов підписав наказ № 577 про скасування деяких нормативно-правових актів МВС щодо організації роботи громадських помічників і позаштатних працівників Державтоінспекції.

Відповідно до нього вже нечинні накази МВС України від 4.02.2002 р. № 74 «Про затвердження Положення про організацію роботи інституту громадських помічників Державтоінспекції» та від 20 серпня 1993 року № 512 «Про організацію роботи позаштатних працівників Державтоінспекції».

Цей наказ скасовує і положення про прес-автоклуб при Управлінні ДАІ МВС України, талони до службових посвідчень членів Кабінету Міністрів України і працівників адміністрації Президента України.

Міністр також підписав розпорядження про вилучення у членів таких громадських формувань раніше виданих посвідчень.

Насамперед це було зроблено для приведення вищезазначених актів у відповідність із чинним законодавством. Це рішення спричинено й тим, що останнім часом було виявлено численні факти підробки цих посвідчень спиртними ділками, які за гроші збували їх зацікавленим громадянам, що зрештою негативно позначалося на іміджі ДАІ.

ГУДАІ МВС України.

Від редакції. Важко зрозуміти мотиви, що спонукали пана генерал-полковника видати такий наказ. Що стосується службових посвідчень і ще якихось пільг для чиновництва, то справа Ю. Смирнова. А якщо ознайомитись із карткою члена прес-автоклубу, то стане зрозуміло, що вона жодних переваг журналісту не дає. В ній міститься прохання до працівників міліції сприяти кореспондентам у зборі інформації для популяризації запобіжних заходів ДАІ, та власне і всієї міліції.

Провідні засоби масової інформації регулярно повідомляли про стражів порядку на дорогах, інформували дорослих і дітей про небезпечність легковажного поведіння на вулицях, автомагістралях.

Очевидно, пан Міністр внутрішніх справ проти того, щоб ЗМІ за підтримки міліції допомагали утвердженню правопорядку.

Принагідно зазначимо, що посвідчення членів прес-автоклубу журналістам в урочистій обстановці вручали генерали. А тепер без будь-яких пояснень, у некоректній формі (мовляв, скінчилися ваші пільги) вилучають посвідчення сержантів.

До речі, як повідомили редакції, наказ МВС № 577 не надходить до Мін'юсту для реєстрації. Оскільки він зачіпає інтереси громадян та установ і організацій, а отже, має міжвідомчий характер, то без належного правового супроводу він не є чинним.

З автомобілем маєш головний біль

Згідно зі змінами, внесеними до Адміністративного кодексу України, працівникам ДАІ заборонено знімати номерні знаки і буксувати машини на штрафні майданчики, що сприяє масовому порушенню правил паркування. Водночас депутати Київської міськради мають намір прийняти Положення про примусову евакуацію або блокування автомобілів, припаркованих у неналежному місці. Якщо положення набере чинності, порушники ПДР будуть змушені "звільняти" своїх "коней" у міліції, сплативши штраф. А що ж Адміністративний кодекс? У Верховній Раді вже чекають на розгляд пропозиції скасувати ліберальні новації і посилити відповідальність водіїв.

Але самими лише адміністративними заходами проблему не розв'язати. Вже сьогодні попит на стоянки та гаражі більш як удвічі перевищує пропозицію. Тому архітектори під час проектування житлових будинків передбачають будівництво просторих майданчиків, а також підземних та багатоповерхових паркінгів на 200—500 місць. Однак питання "куди подіти машину в густонаселених і старих районах міст?" залишається. Чи думають містобудівники, що буде з нами за 20 років, коли автомобілі з'являться в більшості родин?

А як у них?

У Китаї проводять цікавий експеримент — в одній із 11 тюрем, розташованих у передмістях Пекіна, відкрито... супермаркет. Магазин пропонує потенційним покупцям більш як 400 найменувань товарів найпершої потреби та продуктів.

Відтепер засудженим не треба брати з собою певний перелік предметів, вирушаючи на тюремні нари. Адміністрація в'язниці не збирається зупинятися на досягнутому в поліпшенні умов життя і побуту ув'язнених. Після ремонту тут знову відкрився «сімейний ресторан», де мешканці виправного закладу та їхні родичі можуть разом приємно провести час.

СУСПІЛЬСТВО

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ НАЩАДКІВ

Кілька століть гора Святого Миколая, що вивищується над Нижньою Ореандою, не бачила такого велелюддя кінних і піших нащадків запорозьких січовиків, кубанських, донських, тверських, білоруських і кримських козацьких об'єднань і формувань, які в традиційних строях урочисто відновили древню козацьку віху XVII століття. Перед кількома сотнями спадкоємців козацьких родів митрополит Сімферопольський і Кримський владика Лазар під молитовні спів присутніх освятив оновлену віху, виконану, як і оригінал, у формі залізного хреста, увінчаного кованим плетивом.

Знахідка ялтинського характерника

Відтепер на вершині гори Ай-Нікола біля козацької віхи вирішено пошанувати в козаки козачат, проводити козацькі ради і кола, вручати відзнаки, нагороди і погони козацьким старшинам. Першого тут ними удостоїли ялтинського краєзнавця, доктора медичних наук, професора Володимира Навроцького, який дослідив цю історичну пам'ятку та привернув до неї увагу широкої громадськості.

«За видатний внесок у козацький рух» сучасні українські отамани присвоїли йому позачергове звання генерал-хорунжого, вручили грамоту шани і посвідчення з правом носити зброю. Це нагорода і подяка за втілену мрію відновити чотирихстолітню пам'ятку, за ґрунтовне багаторічне дослідження. Небайдужий до нашої минувшини професор медицини з'ясував, що віха з'явилася в 1628 році у пам'ять про останній кримський похід гетьмана Михайла Дорошенка, на землях, що пізніше стали належати роду Безбородьків —представників козацької еліти, близької гетьманському оточенню, один з яких і встановив козацький пам'ятний хрест на вершині, що панувала над його маєтністю в Ореанді.

Історична довідка

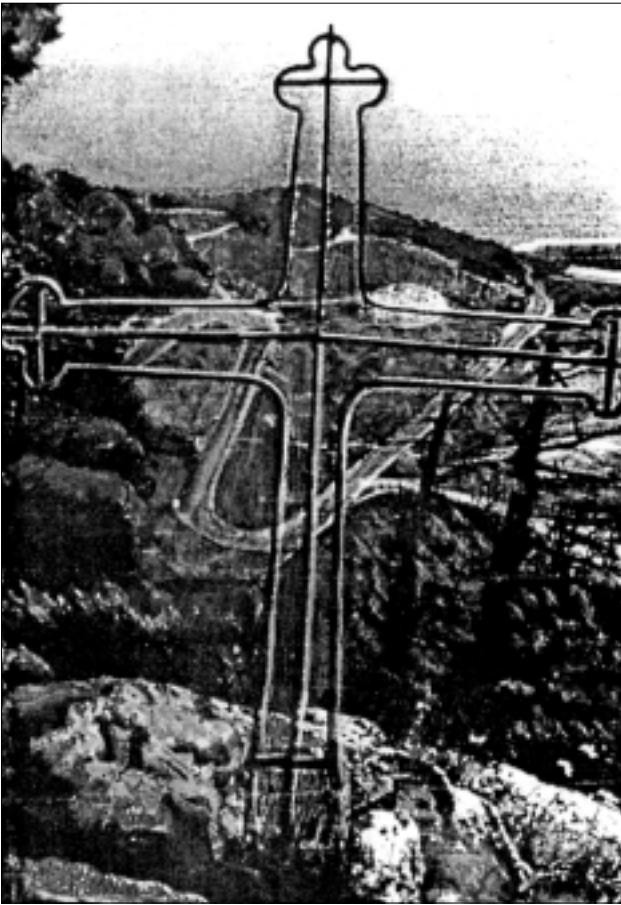
Найвідоміший з них — Олександр, уклав мирний договір з Османською імперією в Ясах в 1791 році, за яким Туреччина визнала всі завоювання Росії по Кючук-Кайнарджійському мирному договору 1774 року і приєднання до неї Кримського ханства з усіма його володіннями у Приазов'ї й на Кубані. Забезпечив включення до складу Російської імперії українських і білоруських земель Речі Посполитої,

власноруч написав більшість законодавчих актів того часу. Обіймаючи найвищі посади в Російській імперії, де був обдарований десятками тисяч кріпосних душ, землями, маєтками і коштовностями, О. Безбородько, затамувавши в глибині душі трагізм тогочасного імперського пригноблення козацтва, не забував про Україну. Домігся відновлення в рідному краї Генерального військового суду та деяких установ часів Гетьманщини, допомагав упослідженим землякам. Був співатором «Короткого літопису Малої Росії» 1777 року, на прохання свого племінника В. Кочубея написав «Записку про складення законів Російських», просякнуту критичним ставленням до порядків російського абсолютизму. І не його провина в тому, що до тих ідей не досерли російські царі. Свої незліченні багатства залишив молодшому брату Іллі, що відкрив у Ніжині гімназію вищих наук ім. О. Безбородь-

Стародавні україно-кримські взаємини і досі залишаються найменш вивченими. Особливо щирі, приязні та доброзичливі стосунки, які завжди залишалися між нашими народами, незважаючи на численні ратні сторінки історії.

ка, реорганізовану в лицей, що виховав багатьох славних діячів української і російської культури, серед яких був і М. Гоголь.

Про залізний хрест — козацьку віху Володимир Навроцький у свій час опублікував статтю в нашій газеті «Голос України», розповідав про свою унікальну знахідку на конгресі українців Кримського південнобережжя, депутатам Верховної Ради України, громадським діячам, урядовцям, діячам культури. І нікого цей свідок сивої старовини — двометровий кований залізний хрест з вмурованою в його кам'яне підніжжя свинцевою табличкою з написом «Козацька віха XVII ст.» не

залишав байдужим. Та й чи могли не хвилювати оповіді краєзнавця про його пошуки, розвідки і знахідки в царині військових, дипломатичних подій тієї епохи, складних стосунків України з Росією і Польщею, Кримом і Туреччиною?

— Характерно, — каже Володимир Навроцький, — що не завжди відносини між цими державами мали антагоністичний характер: часто вони утворювали різноманітні союзи, досягали угод, продикутованих інтересами кожної зі сторін у той чи інший період історії. Одним з яскравих прикладів цього може слугувати похід запорозьких козаків під проводом Михайла Дорошенка (діда відомого з історичних пісень звияця козацької слави, теж гетьмана — Петра Дорошенка) у Крим навесні 1628 року на прохання хана Магомета Шагін-Гірея допомогти поборотися за незалежність Криму від Золотої Орди, в час, коли

Історична довідка

Козацьке військо гетьмана Михайла Дорошенка, запрошене Шагін-Гіреєм на підмогу, згідно з договором, укладеним між Військом Запорозьким і Кримським ханством в 1624 році, взявши Перекоп і увійшовши в гліб півострівної татарської держави, зустрілося з армією ватажка ногайців Кантемира (Хан-Темира) і протягом тижня безперервних боїв дійшло до ханської столиці Бахчисарая, зняло з неї осаду і у вирішальному бою з Кантемиром дощенту розбило його військо. Та у вирішальному бою від турецької кулі лицарською смертю поліг Михайло Дорошенко, який ішов попереду свого війська. Вже без нього запорожці підійшли до стін Кафи, де засів ватажок ногайців Кантемир, очікуючи допомоги Туреччини. На прохання кримського хана, який як воєню бовсяв турецької помсти, осаду Кафи було знято, і козаки зі значною здобиччю та трофеями, серед яких було й 20 здобутих у боях гармат, повернулися на Січ, втра-

тивши у кривавих боях, крім свого гетьмана, ще й понад тисячу шабель — чверть свого війська.

На честь цих подій та інших козацьких походів у Крим, їх зухвалих морських битв і встановили пам'ятний знак на вершині гори, названої іменем Святого Миколая — не лише улюбленого козацького угодника, а й покровителя мореплавців. Та й сама гора, долина біля її підніжжя оточені незвичною аурую, вважає В. Навроцький. Тут досі зберігаються матеріальні свідчення духовного життя народів різних епох — починаючи від тисячолітнього дерева дрібноплідного сунічника, якому, напевно, вклонялися ще язичники, унікального таврського некрополя трьохтисячолітньої давнини до залишків кількох середньовічних християнських храмів, монастирів, фортець, кладовищ, цілющих джерел. Про це свідчить і назва цієї чарівної місцевості — Ореанда, за однією з версій, на честь гірських німф — берегинь природи.

Тому так настійно упродовж десятиліття пропонував ялтинський краєзнавець усім зацікавленим особам підтримати ідею відновлення цієї унікальної пам'ятки-свідчення про тісні історичні зв'язки України з Кримом, яку одного часу було варварськи знищено (на щастя, збереглися фотографії старої козацької віхи і табличка). Першим відгукнулося козацтво, яке й відновило віху, освятило її, вирішило зробити місцем своїх зібрань і об'єктом туризму. Любовно дібрані лікарем Володимиром Навроцьким, ялтинськими бандуристами Олексієм Нирком і Остапом Кіндрачуком, отаманом Українського Таврійсько-Запорозького козацтва Валентином Тамбовцевим-Лисенком матеріали, пов'язані з кримськими подіями історії Війська Запорозького, знаймені козацькими родами, свідчать про їх безсумнівний внесок у буття і культуру півострова, про що й мовиться в сумлінно підготовлених ними історично вивірених довідниках і буклетах, які сподіваються видати вже невдовзі.

Щоб наша пам'ять не іржавіла

Козацтво збирається проводити екскурсії для туристів, зацікавлених дізнатися, зокрема, й про українські сторінки різних епох життя півострова, бо донині штатні екскурсоводи численних турагентств обмежуються оповідями переважно про подробиці перебування тут царів і дворянства періоду Російської імперії, досі ще за радянською традицією завчено звужують широку палітру історії Тавриди, в казані якої варилося так багато народів і цивілізацій.

Для українства ж, як і для багатьох народів, у різні часи кримська земля ставала то привітною батьківщиною, то злою мачухою — це завжди впадає у вічі при знайомстві з кримськими легендами, місцевим пісненим фольклором. Є серед них найдавніші — таврійського, скіфського, половецького світів, караїмські, вірменські, генуезьські, татарські, російські, німецькі. Серед них цілий епос українських кобзарських дум про Марусю Богуславку, гетьманів Івана Богословця та Самійла Кішку, історичні пісні про кримську неволю, козацькі походи, чумакування, легенди про бравого козака і жадібно-го турка з Мангупа, полонянку Оксану й скелю Полонянок, кримські цілющі озера, Козацьку гору, яка справді перегороджує ущелину Уч-Кош під Ялтою... Вони свідчать про чималий внесок українців у спільну для багатьох народів історію, культуру, фольклор, економіку півострова. Адже Крим не тільки поглинав їх, полонених ординцями, для деякого з них він ставав добровільним притулком, як для всіх згаданих і незгаданих народів півострова. Білі плями про присутність українства у кримській історії в працях місцевих науковців, краєзнавчих путівників змусили гурт ялтинських однодумців стати сумлінними бібліофілами і дослідниками козацьких сторінок буття півострова, збирачами донедавана замовчуваних та призабутих подій про те, як уже в підвалини Кримського

МОЛОДІ ТАЛАНТИ УКРАЇНИ

Днями на всю Україну лунав по радіо голос юної співачки Стефанії Довгань. Слухачі мали змогу телефонувати до студії. Дзвінків від шанувальників класичного вокалу було чимало: «Слухаючи вас, згадав Соломію Крушельницьку», «Відчуваю у вас інтелект, серце, неабиякий талант і здатність працювати», «Така молода і вже має багатющий і різноманітний репертуар!», «Який непростий Моцарт: а ви виконуєте його чудово!».

Хто вона, Стефанія Довгань? ...Славнозвісна Марія Каллас захоплено відгукувалася про легендарну оперну диву двадцятих—сорокових років Розу Понселл: «Над усіма!». 1981 року зірки оперної сцени не стало. Того самого року в золотoverхому Києві в мистецькій родині Довганів святкували два літечка від народження донечки і онуки Стефан-

ки. Дитина росла в атмосфері класичної музики, багатющого українського мелосу, української і світової поезії, з дошкільного віку вчилася музики, одинадцять років співала в дитячо-юнацькому хорі Київської консерваторії.

Минали роки. Студентка (повний стипендіат!) Вищої музичної школи університету штату Меріленд (США) тріумфально виступила на конкурсі

знаменитої Розі Понселл «Молоді класичні голоси». Нагорода — Золота медаль переможниці. В пресі Америки і України з'явля-

ються статті «Чарівний голос з берегів Дніпра», «Юна українська співачка має все, що треба для успіху», «Тріумф юної співачки»...

Після конкурсу — серія концертів у Вашингтоні, Гантері, Філадельфії, Балтиморі, Чикаго. Скрізь —повні зали, успіх. В її репертуарі — Генделівська Клеопатра і ніжно-трепетна, повна трагічних передчуттів Джулетта з опери Белліні «Монтеккі і Капулетті». Арія Віолетти зі славетної опери Верді

здивувала і зачарувала фахівців і всіх слухачів новою інтерпретацією. Заохплює юна співачка має все, що треба для успіху, «Тріумф юної співачки»...

здивувала і зачарувала фахівців і всіх слухачів новою інтерпретацією. Заохплює юна співачка має все, що треба для успіху, «Тріумф юної співачки»...

Молода співачка кохається на камерних творах

Шуберта, Маркса, Пуленка, Барбера, Скарлатті...

Багатий у Стефанії український репертуар — романси Лисенка, Барвінського, Заремби, Степового, народні пісні. В усіх цих творах вона шукає свої вокальні кольори. Залюблена у творчість великого Миколи Лисенка, вона з надзвичайним драматизмом і образністю співає його шедевр «Ні, мамо, не можна нелюба любити». Люди в залі плачуть, слухаючи романс «Знов весна і знов надії...» — здається, що сама Леся Українка, її образ з'являється на сцені, її голос лу-

над Ореандою

ханства було закладено основи добросусідства з українцями, які тоді підпали під владу Литовського князівства. І пізніше, в часи хисткої рівноваги, підтримувалися торгівля і дружні стосунки. Аж доки Кримське ханство втратило політичну незалежність і стало васалом однієї з найагресивніших імперій пізнього середньовіччя, воєнно-феодалної держави турків-османів, було втягнуте в більш як трьохсотлітню агресію турецько-татарських феодалів на українські й інші землі.

Історична довідка

Постійні набіги ординських людоловів постачали живим товаром невольницькі ринки. У XVI—XVIII ст. кримські татари асимлювали не лише основну масу місцевих жителів-християн, а й сотні тисяч полонених, особливо жінок і дітей з України. Значна частина кримських татар втрачала свій «азіатський» вигляд, нагадувала слов'ян, українців. Науковці підраховували, що в одній лише Кафі (Феодосії) було продано в рабство близько п'яти мільйонів невольників. Кримські татари не виграли від цього майже нічого. Бо турецько-ординське лихоліття спричинило виникнення оборонців нашого народу — козацтва. У відповідь на жорстокість запорожці під час своїх походів не менш затято спустошували землі Кримського ханства і узбережжя Туреччини.

Особливо сумлінно збирають ялтинські дослідники власної історії події початків козацтва. Досі, по десятилітті нашої незалежності, все ще не доходять руки істориків до різних періодів минувшини Півдня України і Криму, і тому вона в нашій уяві, як і раніше, видається розмитою. Між іншим, древні зв'язки взаємозв'язаних сусідством регіонів містять найяскравіші, найтрагічніші, найгероїчніші періоди, що мали вирішальне значення для майбутнього народів-сусідів. Без численних прикладів спільного трудового і духовного внеску в господарство, економіку, культуру багатонаціонального Криму, оновлення цього древнього

краю неможливо розглядати всі нинішні аспекти наших взаємин. Та чомусь «забувають» цю тему на півострові, незважаючи на нинішню потребу людей в науковому переосмисленні історичного досвіду, намагання без колишніх заборон прочитати істинну історію цієї землі. Невже комусь потрібно ускладнити етнічну ситуацію на мембранному півострові, численні народи якого прагнуть і повинні краще вгледітися один в одного? На

скрижалі нашої пам'яті мають бути повернуті тисячі імен славних українців-творців незнищенної козацької вдачі та нашої історії.

Де Крим за горами, де сонечко сяє...

...За давньою традицією козаки й гості, запрошені на уроче дійство, зібралися на галявині. Відбувся мітинг, на якому виступали отамани і рядові, було багато мовлено про козацьку дружбу і єдність, об'єднання слов'янських народів, вагу пам'яті «чиїх батьків і прадідів ми діти».

А тоді винесли дубові запорожські бочки з палючими горілками та наливками, грали кримські бандуристи, співав козацький хор «Станиця» з верхньоволжського міста Конаково, не обійшлося й без вогнистого гопака. Відродження козацької

віхи вилилося у справжнє народне свято. Згадували свій запорозький родовід нащадки чорноморського козацтва — таманці й кубанці. Окружний отаман Тверського козачого війська розповідав, скільки «нашого квіту по всьому світу», зокрема в Надволжі, де друга після росіян нація — українці, трьохсотлітня діаспора яких

■ ■ ■

Науковці підраховували, що в одній лише Кафі (Феодосії) було продано в рабство близько п'яти мільйонів невольників.

тут значно давніша і чисельніша від німецької, а стан освіти національних меншин наших земляків найсумніший скрізь обабіч Волги — від Саратова до Астрахані, де є цілі райони компактного заселення українців.

Хоча, ніде правди діти: й тут, біля козацької віхи, не обійшлося без проімперських вибриків декого з присутніх на святі гостей — «затягальників у Росію», відомо ж «де два козаки, там три гетьмани». Та щирі запорозькі й кримські нащадки козацьких родів популярно нагадали їм «роль царату в історії українського козацтва» і особисте ставлення до «клятої баби-Катерини, що Січ зруйнувала», розповідали, як працювали жорна русифікації на їх кутках, розкиданих і Подніпров'ям, і півостровом. Брати-кубанці й собі не змовчали про те, як їх позбавляли

генетичної пам'яті, козацької мови, «української пуповини», та нищили козацтво «як клас».

Ділилися враженнями про те, що оновлення нашого життя стримують внутрішні конфлікти на ідеологічному, релігійному, етнічному та соціальному ґрунті. Знову, як і колись, відчуваємо гостру потребу в енергійнішому формуванні політичної нації з освіченою, безкорисливо патріотичною і самовідданою елітою. І нині

по-терпаємо від егоїзму, особистих, замість загальнодержавних, інтересів правлячої еліти, нездатної на самопожертву заради безкорисливого і самовідданого патріотизму. Бідкалися над розмитістю контурів державотворення, поверхового розуміння національної програми перспектив України.

Та, на жаль, братання між різними козацькими формуваннями не відбулося і цього разу. Надто амбітними й сьогодні, як і в давнину, виявилися пани-отамани.

Однак насамкінець об'єднала всіх старовинна козацька пісня, виконана на одному подиху, турбота про прийдешню долю та ще клятва зустрітисядітьтепер разом біля оновленої давньої віхи на святій горі, дорогою до якої вже самі назвали «Хресною».

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Стефанія

нає, повний чару і тривоги...

Стефанія володіє основними європейськими мовами і всі твори виконує в оригіналі. Цікавий нюанс: викладач італійської сказав якось студентам: «А знаєте, чому Стефанія легше за всіх засвоює італійську? Бо італійська й українська близькі милозвучністю».

Останній концерт співачка дала в Українському посольстві у Вашингтоні. І був він присвячений пам'яті нашого Кобзаря. На приємне здивування слухачів, вона не лише співала, а й прочитала

Шевченків шедевр «Муза» («А ти, пречистая, святая...»). Юна класична співачка з дитинства знає чи не весь «Кобзар» нашого генія.

Закінчено перший етап навчання. Відгуки: «...сильний, гнучкий, багатого тембру голос, здатний витримувати будь-які навантаження; надзвичайний артистизм, душевна чутливість, дивовижна музична обдарованість робить її художником, здатним сягти найінтимніших глибин музики, образів». Учениця безмежно вдячна за творчу науку Джойс Габбарт і Марті

Рендалл — тонким, чуйним, високої кваліфікації педагогам. Серед багатьох прекрасних учителів — великі співачки сьогодення: Чечілія Бартолі і Євгенія Мірошніченко. Натхненники Стефанії також наші генії високого вокалу Соломія Крушельницька і Борис Гмиря. В його хаті маленька Стефанка колись бувала з батьками, співала, читала поезії.

...Кілька днів у рідному Києві. Зав'язуються дружні ділові контакти. Мрія — взяти участь у конкурсі Бориса Гмирі, нашого геніального співака світового класу. Стефанія впев-

нена: такий конкурс в Україні має бути. А поки — дорога до Болгарії, до Пловдива, на міжнародний конкурс із класичного співу. І знов на навчання. Стефанію Довгань запросили на батьківщину Монарха, до Зальцбурга. На всесвітньо відомі майстер-класи. То є велика честь. І юна співачка щаслива. Її творчий девіз — завжди вчитися і працювати. І — концерти, оперні сцени України, світу. Такі плани, мрії. Хай вони збуваються. Хай лунає над світом чарівний голос з берегів Дніпра.

Ганна ЗАЙКО.

ПАМ'ЯТЬ

Медаль за героїко-трагічну оборону

Сьогодні виповнюється чергова, 41-ша, річниця з часу заснування медалі «За оборону Києва». Нею нагороджували всіх військовослужбовців та вільнонайомний склад Радянської Армії, Дніпровської флотилії, військ Народного комісаріату внутрішніх справ, а також осіб з цивільного населення, які брали участь в обороні Києва в лавах народного ополчення, споруджували оборонні укріплення, працювали на підприємствах, що обслуговували фронт.

Саму оборону Києва називають героїко-трагічною. Тривала вона 72 дні — з 11 липня по 19 вересня 1941 року. Війська виконували наказ Сталіна утримувати столицю України за будь-яку ціну. Це призвело до того, що німецька армія оточила сполучення Південно-Західного фронту, і близько 500 тисяч радянських бійців опинилися у полоні. І це незважаючи на те, що командування фронту, враховуючи небезпеку його оточення, настійливо пропонувало Ставці своєчасно відвести війська на тиліві рубежі по річці Псьол.

Величезні втрати й полон сотень тисяч червоноармійців — це була одна з найстрашніших трагедій минулої війни. Можливо, саме тому медаль «За оборону Києва» було засновано аж 1961 року (для порівняння, медалі, якими нагороджували оборонців Ленінграда, Одеси, Севастополя, Сталінграда, засновано 1942 року, Москви — 1944-го). Але була й героїка. Насамперед з боку тих, хто, виконуючи чи то бездарний, чи то злочинний наказ командування, до останнього подиху, понад два місяці, захищав місто. Було три рубежі оборони Києва. Перша — в районах Ірпеня, Білогородки, Тарасівки, друга — біля Пуші-Водиці, Крюківщини, Пирогова. Третя лінія проходила околицями міста — Святошин, Дарниця, Голосієво. Щоправда, третьою лінією сили Червоної Армії так і не змогли скористатися, бо вже були оточені німецькими військами.

«У кожній жменьці попелу...»

До 22 червня, Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни, в Житомирі приурочено перепоховання праху земляків, що загинули в концентраційному таборі Майданек. З Польщі, з тої політої кров'ю землі, де була фашистська фабрика смерті, урну привезла офіційна делегація Житомирщини, головним у якій був колишній в'язень Франц Бржезицький.

15 лютого 1943 року до Любліна, біля якого розташовувався концтабір, прибув ешелон, в якому разом з Францом Бржезицьким привезли понад 1200 мешканців Житомирщини.

— Мої земляки-побратими залишилися навіки в Майданеку. Немає в них ані могили братської, ані окремого пам'ятника. Лише пам'ять у серцях небагатьох, хто залишився живий. І я в кожній жменьці попелу шукаю своїх близьких. Уже з багатьох країн приїжджали до Майданека, щоб узяти землю і прах полеглих, перепоховати до могил жертв фашизму. Якщо це зроблять і на Житомирщині, відчуватиму, що виконав свій обов'язок, — казав рік тому Франц Карлович.

І це його бажання здійснилося.

...Церемонія передавання праху в Майданеку вперше проходила на офіційному рівні. Тріпотіли на вітрі прапори України й Польщі. Землю взяли з того місця, де за один день було розстріляно 18400 в'язнів, а прах — з Мавзолею, в якому покояться останки жертв фашизму. На мітингу виступили директор музею Майданека Едвард Бялявейдер, Франц Бржезицький, заступник голови Житомирської облдержадміністрації Ігор Рафальський, Люблінський віце-губернатор Ян Лопата. Урну з прахом освятили православний єпископ Люблінського воєводства Абель і ксьондз Ян Ковалек, який дитиною теж був в'язнем концтабору.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Хто представлятиме ВР у Страсбурзі

Затверджено склад постійної делегації Верховної Ради в Парламентській асамблеї Ради Європи. Згідно з розпорядженням Голови ВР Володимира Литвина і відповідно до подання депутатських фракцій членами делегації стали Михайло Гладій («Єдина Україна»), Сергій Головатий (Блок Юлії Тимошенко), Костянтин Жеваго («Наша Україна»), Роман Зварич («Наша Україна»), Олександр Карпов («Єдина Україна»), Орест Клімпуш («Єдина

Україна»), Юрій Костенко («Наша Україна»), Борис Олійник (КПУ), Анатолій Писаренко (СДПУ(о) — экс-рекордсмен світу з важкої атлетики), Анатолій Раханський («Єдина Україна»), Володимир Рибак («Єдина Україна»), Петро Симоненко (КПУ). А заступниками членів делегації затверджені: Олександр Бабурін (КПУ), Таріел Васадзе («Єдина Україна»), Давид Жванія («Наша Україна»), Юхим Звягільський («Єдина Україна»), Іван Кириленко

(«Єдина Україна»), Олександр Косьяненко («Єдина Україна»), Микола Рудковський (СПУ), Віталій Шибко (СПУ), Володимир Щербань («Єдина Україна»). Головою делегації обрано (точніше — переобрано) Бориса Олійника, його заступником — Анатолія Раханського.

Дебют новосформованої делегації відбудеться вже наступного тижня на чергових засіданнях ПАРЕ. В центрі уваги асамблеї будуть цього разу питання співробітниц-

тва між європейськими інституціями, діяльність Європейського банку реконструкції та розвитку, Міжнародного валютного фонду та Світового банку. Крім цього, депутати обговорять ситуацію з біженцями на Кавказі та в Югославії. Перед ПАРЕ мають виступити королева Нідерландів Беатріс, президент ЄБРР Жан Лем'єр, прем'єр-міністр Люксембургу Жан-Клод Юнкер, президент Македонії Борис Трайковський.

Сьогодні в іспанському місті Севілья розпочнеться черговий саміт Європейського союзу. Головна тема дискусії — боротьба з нелегальними іммігрантами. Причому деякі країни ЄС, насамперед Велика Британія, ініціюють досить радикальні заходи. Це і скорочення фінансової допомоги тим державам Євросоюзу, що не надто завзято борються з нелегалами (Греція, Португалія), і запровадження економічних санкцій щодо країн — постачальників нелегалів, які відмовляються прийняти їх назад. Проти такого підходу категорично виступають Франція, Швеція та Люксембург, а підтримують його Іспанія, Італія та ще кілька держав. Тим часом до Севільї з'їжджаються антиглобалісти та представники профспілок: що ж то був би за саміт без різноманітних демонстрацій протесту? Тому для безпеки учасників місце проведення зустрічі огорожене барикадами. Севілью патрулюють піші та кінні поліцейські.

Фото АП.

КОЛОНКА ВЕДУЧОГО

Про цінності

Одного мого знайомого західноєвропейця, котрий уперше побував в Україні, страшенно здивувало, що «всі у вас завзято лузають соняшникове насіння». В Європі так не лузають. Проте мова не про соняшники.

Як відомо, процес євроінтеграції корисний для українського народу тим, що він, народ, має долучитися до загальноєвропейських цінностей. Але тут криються небезпека й недовіра: що означають ці цінності, ніхто в нас толком не знає. Натомість колишні радянські цінності добре відомі й зрозумілі всім: ковбаса по 2.20, така само дешева горілка і практично безплатна можливість брати участь у побудові комунізму разом з надзвичайно братніми народами.

Справді, що ж означає долучитися до європейських цінностей? Це ж бо точно не здешевлення ковбаси й горілки. Що, буде демократія? Але її в нас ніхто ще не бачив — а раптом це щось страшне й шкідливе для організму... Еге ж, буде ринкова економіка. Це що — побільшає отих і так численних ринків, де за прилавками стоять безробітні вчені та вчителі? Створимо громадянське суспільство? Та ми і словосполучень таких раніше не чули... Одне слово, важко і страшно євроінтегруватися пересічному українцеві.

Але ж до чого тут, питаєте, соняшникове насіння? А так, для ілюстрації: своєрідною «європейською цінністю» в цьому випадку буде — не смітити скрізь лузою. Бо не важливо, хто що лузає в тій чи іншій країні — важливо, щоб було чисто. Не важливо, скільки коштує ковбаса — головне, щоб держава гарантувала людині спроможність її купити. Не має й значення, пропорційна чи мажоритарна в країні виборча система — головне, щоб люди могли вільно проголосувати й не сумніватися, що їхній голос буде порахований саме так, як вони проголосували. Мер столиці може мати збочені архітектурні смаки, проте мешканці повинні бути впевнені, що зможуть перешкодити йому спотворити головну міську площу. Усе це також європейські цінності. В принципі, не так вже й страшно?

Діалог політиків

У Берліні проведено політичні консультації представників блоку «Наша Україна» і політичних та бізнесових кіл ФРН. Українську сторону представляли лідер блоку Віктор Ющенко та його заступник, лідер Українського народного руху Юрій Костенко. Відбулися зустрічі в Інституті міжнародної політики, де обговорено питання інтеграції України до Європи і місце України у створенні сучасної системи енергозабезпечення Європи.

Скептиків забагато

У питанні вступу Польщі до Європейського союзу населення країни ділиться на чотири групи — такого висновку дійшли аналітики польського Центру вивчення громадської думки в нещодавно опублікованому звіті.

«Євроскептики» — найбільша група серед поляків, їх 32%. Ці люди скептично ставляться до вступу Польщі до євроструктур і переконані, що життя в країні

внаслідок цього ускладниться. Більшість «євроскептиків» мешкає у селі. «Євроентузіастів» — 28%. Вони вважають, що від вступу до ЄС Польща матиме великі вигоди: інвестиції в польську економіку та фінансову допомогу від Євросоюзу.

А ось «аутсайдери» досі не знають, чого їм чекати від вступу Польщі до ЄС. За даними звіту, до цієї групи належить 23% дорослих поляків. І

найменше в польському суспільстві так званих «прагматиків» — лише 17%. Головним для них є не ідеологічні питання або доля країни, а їхні особисті справи — кар'єра, заробіток, можливість поліпшити освіту. Саме крізь призму своїх особистих справ вони й оцінюють наслідки від вступу Польщі до Євросоюзу. Серед «прагматиків» більшість становлять молоді люди з вищою освітою або студенти.

Поліцейська історія

Нещодавно Європейський суд з прав людини визнав Болгарію такою, що порушила низку статей Європейської конвенції з прав людини, задовольнивши вимоги громадянки цієї країни Асі Ангелової. Предмет розгляду цікавий і для нас, бо події, що відбулися в болгарському місті Разград, є цілком природними й для деяких українських державних органів.

Справа стосується смерті сина Асі Ангелової — Ангела Забчекова. Ввечері 29 січня 1996 року цей 17-річний хлопець випивав у барі з рідними та друзями. Востаннє ті бачили його десь за півгодини до півночі. А трохи пізніше 12-ї ночі до поліції зателефонували мешканці одного з будинків і повідомили, що хтось тиняється довкола одного з автомобілів. Як з'ясувалося, це був Ангел Забчєков. Черговий з поліцейської дільниці, сержант Мутафов, прибув на місце і заарештував Забчєкова «за спробу крадіжки». До того ж, як стверджував згодом сержант, хлопець кілька разів намагався втекти.

Отож близько першої години ночі Ангела Забчєкова привезли до поліцейського відділку. А вже о третій годині черговий поінформував офіцерів, відповідальних за його

поліції зв'язку немає. Спроби родини добитися правди в Болгарії успіхом не увінчалися. Додаткове розслідування було припинено на підставі того, що неможливо з'ясувати, як завдавалася травма...

Отож Ася Ангелова звернулася до Європейського суду з прав людини, наполягаючи на тому, що її син помер у результаті побиттів, отриманих у поліцейському відділку. Вона також скаржилася, що поліція не надала синові потрібної медичної допомоги, що згодом не проводилося ефективного розслідування, що затримання її сина було незаконним, що при цьому йому не надали можливостей для ефективного захисту і що мала місце дискримінація за расовою ознакою — Забчєков був циганського походження.

Справу прийняли до розгляду в червні 2000-го, і трохи більш як за два роки суд визнав Болгарію

винною у порушення статті 2 ЄКПЛ (право на життя), оскільки Забчєкову не було надано своєчасної медичної допомоги і не було проведено ефективного розслідування. Також суд визнав, що порушувалися: стаття 3 (заборона нелюдського або принизливого поводження), стаття 5 (право на свободу та особисту недоторканність), стаття 13 (право на ефективний захист), стаття 14 (заборона дискримінації). Суд зобов'язав Болгарію виплатити Ангеловій 19 050 євро відшкодування за завдані моральні збитки, а також 3 500 євро на покриття витрат, пов'язаних із судовим процесом.

Сторінку «Євроінтеграція» веде Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

На економічному форумі

(Початок на 1-й стор.).

Схоже, україно-польські переговори щодо «Цвинтаря орлят» зайшли у глухий кут. Зокрема, поляки не погоджуються з пропозицією демонтувати деякі з уже встановлених елементів меморіалу, які не відповідають рішення міськради Львова від 4 вересня 2000 року, а також з усуненням від переговорного процесу голови Ради охорони пам'яті боротьби та мучеництва Республіки Польща Анджея Пшевозника через його деструктивну, на думку львів'ян, позицію.

18 червня ситуацію навколо Личаківсько-го цвинтаря знову обговорювали під час другої розширеної зустрічі на митному переході «Краківець» представники української та польської делегацій. **Як повідомляє «Інтерфакс-Україна»** з посиланням на прес-службу Львівської міськради, українська сторона подала деякі пропозиції для вирішення спірних питань, але польська сторона «не була готова до такого перебігу переговорів і не змогла ці пропозиції належним чином оцінити». Водночас прес-служба оптимістично заявила, що сторони все-таки погодилися провести додаткові консультації на рівні вчених та громадських діячів і «розійшлися впевнені в тому, що їм все-таки вдасться досягти порозуміння». Хотілося б вірити, що це станеться вже 2 липня, під час наступного раунду переговорів.

Важливий історичний крок?

Представник Євросоюзу Домінік Рісторі від імені ЄС привітав політичну заяву керівників України, Росії та Німеччини про створення міжнародного консорціуму з управління газовою мережею України. Він назвав це дуже важливим історичним кроком. Як передає українська служба Бі-бі-сі, попри те, що міжнародна енергетична конференція у Брюсселі напри- му не зачіпала питання формування консорціуму, його створення жваво обговорювали в кулуарах зустрічі.

Керівник української делегації Сергій Титенко сказав, що про зацікавленість цим проектом заявив президент Польщі Александр Квасневський. Водночас учасники конференції наголошували, що процес формування консорціуму поки що перебуває на початковій стадії і багато питань про його майбутнє залишаються нез'ясованими. Представник компанії «Шелл» Лесь Ластовецький в інтерв'ю Бі-бі-сі зазначив, що це, можливо, є першим випадком, коли ЄС, Україна і Росія об'єднують свої комерційні інтереси: «Одна з головних проблем — це майбутня безпека

постачання енергії до Європи. Один зі шляхів її розв'язання — залучення до цієї справи щонайбільшої кількості учасників. Я думаю, що це перший раз, коли Росія, Україна і Європа тримаються разом — у комерційному сенсі. Це може привести до ситуації, коли постачання енергії до Європи на майбутнє буде забезпечено».

Європейський союз, проте, наголошує на потребі реконструкції чинної газотранспортної інфраструктури України як на одному з ключових елементів співробітництва двох сторін. Про це заявив представник Єврокомісії Д. Рісторі. За його словами, потреба країн ЄС в енергоносіях зростає, й Україна під час розв'язання цієї проблеми може відіграти роль одного з ключових гравців. Д. Рісторі наголосив на потребі поліпшення безпеки і надійності транзиту російського газу теренами України до Європи.

Міжнародна конференція у Брюсселі була присвячена транзиту енергоносіїв через українську територію, а також розробці нафтових і газових родовищ України.

Сторони тероризують одна одну

Учора ізраїльські війська увійшли до палестинських населених пунктів Бейтунія, Де-хейше, Віфлеєм і Рамалла. У них, за повідомленнями інформангенцій, було проведено низку арештів. А ізраїльські вертольоти вчинили наліт на Газу і Хан-Юніс. За деякими даними, обстрілу було піддано й розташова-

Фото АП.

ний неподалік міста Газа табір біженців Джабалія. Тепер окупація земель — частина нової програми антитерористичної діяльності Ізраїлю. У відповідь на теракти палестинців-камікадзе Ізраїль захоплюватиме палестинські території. І нинішня операція — реакція на черговий теракт (серед шістьох загиблих — не-

мовля й дитина), вчинений наступного дня після жакливого вибуху в автобусі, коли загинуло 19 осіб. І серед них діти.

Тим часом прем'єр Ізраїлю Аріель Шарон, судячи з усього, сповнений оптимізму і віри в те, що його уряд проводить вірну політику. Кілька днів тому, вперше прибувши на місце вибуху автобуса зі школярами і студентами, він заявив, що з палестинцями нема про що говорити. «Жахлива картина, котру ми бачимо тут, — це продовження палестинського терору. Терору, проти якого ми зобов'язані боротися, зобов'язані воювати, що ми й робитимемо». Після терактів (фото АП) Шарон віддав ізраїльські поселення неподалік палес-

тинських міст, де особисто переконував громадян Ізраїлю, що перемоги над терористами треба досягти за всяку ціну.

Палестинський лідер Ясір Арафат, як завжди, засудив теракти і закликав палестинський народ їх припинити. А відповідальність за вчинення вибуху взяло на себе угруповання «Бригади мучеників Аль-Акси». У її заяві, зокрема, сказано: «Ми не припинимо свої операції, поки на нашій землі залишатимуться окупанти».

Як тут не погодитися з точкою зору засновника Сі-Ен-Ен Теда Тернера! Він заявив, що обидві сторони конфлікту тероризують одна одну. При цьому палестинці використовують шахідів, а ізраїльтяни — армію.

Яна СТАДІЛЬНА.

СОТ ще думатиме

Світова організація торгівлі (СОТ) відклала до липня прийняття фінального рішення стосовно податкових пільг, що їх американський уряд надає своїм експортерам, пославшись на складність питання, яке розглядається. Адже на

підставі цього рішення ЄС зможе запровадити мільярдні мита на товари із США.

Спочатку ЄС домагався від СОТ дозволу обкласти митом американські товари на 4,04 млрд. доларів. За оцінками експертів Євроко-

місії, саме стільки американські компанії-експортери заощаджують щороку на податкових пільгах, які в січні було визнано СОТ незаконними. А США вважають, що справедливою сумою було 956 млн. доларів.

НАТО в зоні прикордонного конфлікту

У Грузії розпочалися багатонаціональні навчання НАТО «Cooperative Best Effort-2002». На відкриття було запрошено представників уряду й парламенту Грузії, командування збройних сил та керівництво міністерства оборони країни, а також представників міжнародних організацій та акредитованих у Грузії дипломатів.

У навчаннях, які проходять щороку в рамках програми НАТО «Партнерство заради миру»,

беруть участь Канада, Греція, Угорщина, Туреччина, Велика Британія, США, Вірменія, Австрія, Азербайджан, Болгарія, Грузія, Литва, Молдова, Румунія та Україна. Щоправда, Україну, за деякими даними, представлено лише двома офіцерами — замість звводу військовослужбовців української армії. Причина — фінансові проблеми. Узбекистан відмовився від участі «з технічних причин».

Командувати навчан-

нями буде керівник Об'єднаного командування Південно-Східного напрямку НАТО генерал Октар Атаман. Їхній сценарій побудовано на проведенні миротворчої операції НАТО на кордоні двох країн, які утворюлися з однієї держави. Згідно з ним, умовну країну поділено на дві держави, і на кордоні спричинився військовий конфлікт. Збройні сили цих країн втратили контроль над лінією кордону, почався потік

біженців, і в результаті ООН уповноважило НАТО ввести в зону конфлікту свої війська для відновлення миру й порядку. Перші тактичні заняття учасників навчань відбулися 18 червня. Заняття військових медиків — 22 червня. 25 червня — день мас-медіа, а 27 червня — день особливо важливих гостей. Офіційне закриття навчань відбудеться 28 червня.

Тамара ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Донецьк

Контакти без посередників

В Україні перебуває делегація на чолі з віце-прем'єром Іраку Хікматом Аль-Азауї. Днями в Києві відбулося засідання міжурядової спільної україно-іракської комісії з торговельного, економічного, наукового і технічного співробітництва. Потім делегація відвідала Донецьк і Маріуполь.

Корпорація «Індустріальна спілка Донбасу» пропонує урядові Іраку налагодити партнерські стосунки без посередників і готова постачати в цю країну труби і рейки за укладеними договорами, **передає «Інтерфакс-Україна»**. На переговорах іракський віце-прем'єр зазначив, що для підписання прямих контрактів з українськими підприємствами є низка умов. Зокрема, українська фірма-експортер має бути зареєстрована в Міністерстві торгівлі Іраку, а також внесена до відповідного реестру ООН.

■ Вашингтон

Фальшива тривога

Увесь персонал Білого дому було евакуйовано. Тривога тривала лише десять хвилин. Наказ про евакуацію було віддано через появу в повітряному просторі нерозпізаного літака. Джорджа Буша на цей час у Білому домі не було.

■ Мадрид

Туристам краще зачекати

В Іспанії розпочався загальний страйк. Так профспілки висловлюють протест проти нового законодавства про безробіття. Страйк уже призвів до того, що тисячі відпускників з Німеччини та інших європейських країн були змушені перенести терміни своїх поїздки до Іспанії.

■ Париж

Не домовилися

Президент Франції Жак Ширак і прем'єр-міністр Великої Британії Тоні Блер не домовилися з питання про становище французького табору біженців, що його використовують нелегали для проникнення на територію Великої Британії. Табір розташований неподалік тунелю під Ла-Маншем. Британці наполягають на його закритті, тоді як французи заявляють, що закони Великої Британії про біженців занадто лояльні і дозволяють проникати в країну афганцям та курдам.

■ Баку

Алієв зустрінеться з Кочеряном

У липні може відбутися зустріч президентів Вірменії та Азербайджану в рамках обговорення проблеми карабаського врегулювання. Про це повідомив президент Азербайджану Гейдар Алієв. Усе залежить від згоди вірменської сторони.

■ Багдад

Чергові удари

Американські та британські військові літаки завдали удару по цілях на півночі Іраку. Представник іракської армії заявив, що було атаковано цивільні об'єкти в місті Ніневія, одного місцевого жителя поранено. Американські військові повідомляють, що винищувачі патрулювали зону, закриту для польотів іракських ВПС на півночі Іраку, коли на них було націлено іракські засоби ППО.

■ Кабул

Карзай формує уряд

Глава Афганістану Хамід Карзай оголосив, що міністр оборони перехідного уряду Махаммад Фахім і міністр закордонних справ Абдулло Абдулло, етнічні таджик, зберігають свої посади в новому уряді. Міністр внутрішніх справ перехідного уряду Юніс Кануні, також етнічний таджик, став у новому уряді міністром освіти. Міністром фінансів нового уряду став радник Карзая Ашраф Гані, а міністром закордонних справ — губернатор однієї зі східних провінцій Афганістану Тадж-Мохаммад Вардак.

Фото АП.

Не треба чужого, віддайте наше

— вимагають гірники шахти «Миусинська» Державної холдингової компанії «Донбасантрацит» з міста Красний Луч Луганської області

Зрозумівши, що на місці проблему виплати заборгованої платні не розв'язати, шахтарі за прикладом своїх колег «пішли на Київ». Проте й тут конкретної відповіді від Мінпаливенерго, Мінпраці та Мінфіну не добилися. Винні їм 600 тисяч грн. — приблизна вартість одного «Мерседеса-600», на якому так охоче роз'їжджають «вугільні генерали». Єдине, що їм запропонували у високих кабінетах, — повернутися додому і там отримати заборговане. А оскільки обіцяного три роки чекають, то гірники відхилили «поради» високих чинів. І почали на столичному Майдані Незалежності на знак протесту акцію голодовки. Нині в ній беруть участь 88 шахтарів. Та якщо їх проблеми не розв'яжуть найближчим часом, до них приєднається ще понад сто колег. Поки що вони перебувають під Яготином, за сотню кілометрів від Києва. І свій «вхід до столиці» планують здійснити на День Конституції. Але всі сподіваються, що до цього часу проблему буде вирішено.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Ці слова мультиплікаційного персонажа поштаря Печкіна нагадав випадок, що трапився із бандероллю на ім'я тернопільчанки В. Нестеренко. Тільки наслідки цього поштового казусу децю сумніші.

«Безкоштовно отримати інсулін хворим на цукровий діабет — це велика проблема. Але мені допомогли добрі люди з Іспанії: 6 вересня 2001 року вони вислали бандероль з інсуліном. Повідомили, що відправляють прискореною поштою з доставкою додому і що ліки я маю отримати протягом чотирьох діб.

Повідомлення з Тернопільського вузла спецзв'язку про одержання пакета мені принесли лише 17 вересня. А разом з ним — і лист Київського відділу митних операцій, в якому вимагали сплатити через банк «Аваль» 12 грн. 54 коп. за догляд і відпуск медпрепаратів. Службовець, який приніс усе це, сказав: «Пакет з ліками отримує лише тоді, коли сплатите названу суму і принесете нам у вузол спецзв'язку квитанцію».

Але чому, запитала жінка, протягом трьох діб на пошти лежить пакет з ліками, які вимагають спеціальних умов зберігання і можуть зіпсуватися? На це почула відповідь: «Нам однаково, що в ньому: медикаменти чи цвяхи...»

Нещодавно така сама ситуація повторилася вдруге. На ім'я В. Нестеренко знову надіслали пакет з інсуліном. Ліки вона отримала через 12 діб. «Хто відшкодує мені кошти за послуги міжнародної прискореної пошти? — завершується лист риторичним запитанням. — Не кажучи вже про здоров'я та моральні збитки...»

За роз'ясненням ми звернулися до Державної митної служби України. З чисті вини трапився цей прикрий випадок? На це заступник голови служби Павло ПАШКО розтлумачив:

— Відповідно до положень Митного кодексу України, якщо предмети, що переміщуються через митний кордон

України, підлягають санітарному, ветеринарному, радіологічному чи екологічному контролю, то їх митне оформлення може бути завершено лише після всіх зазначених видів контролю.

Підприємства, що переміщують через митний кордон товари, зобов'язані подавати митним органам необхідні для контролю документи (ст. 25). Згідно зі ст. 17 Закону України «Про лікарські засоби», обов'язковою підставою для пропуску ліків є дозвіл Державної інспекції з контролю якості лікар-

ських засобів Міністерства охорони здоров'я.

За наявності всіх документів митне оформлення відправлень Міжнародної прискореної пошти (МПП) триває протягом двох діб.

Оскільки відправлення було здійснено Державним підприємством спеціального зв'язку, то згідно з законодавством у галузі надання послуг поштового зв'язку воно несе перед відправником МПП матеріальну відповідальність за товари та якість послуг зв'язку.

Юлія ПОТАПЕНКО.

Р. S. Тобто якщо ваші знайомі, надсилаючи вам такий «тендітний» товар, як ліки, вирішили скористатися послугами підприємства спеціального зв'язку, їм треба було обов'язково з'ясувати декілька питань. Як проходитиме митний контроль і які документи для цього потрібні? Наземним чи повітряним транспортом буде здійснено перевезення? Які умови зберігання вантажу? Щодо оперативності, то в дорозі може трапитися непередбачуване. Але підприємство, яке береться за доставку, має виконувати все, що гарантує відправникові. В тому числі — страхування вантажу і відшкодування можливих затримок і пошкоджень у разі прикрий інцидентів.

ФОТОПЕЙЗАЖ

Літо. Штіль...

Фото Юрія ПАВЛІВА.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Рух до правової захищеності

Є чимало способів погубити справу. Один із них — розділити повноваження та відповідальність. На жаль, така ситуація склалася з основною роботою в боротьбі зі злочинністю — розслідуванням кримінальних справ. Упродовж останніх років суди поетанно перебрали право приймати визначальні рішення розслідування: проведення обшуку, арешту, продовження термінів утримання під вартою та інші.

Судді, звичайно, люди особливі. Проте ніщо людське їм не чуже. Звільняти з-під варти обвинувачуваних в особливо тяжких злочинах, відмовляти в проведенні обшуків, продовженні термінів розслідування або паралізувати слідство тяганиною — легко, коли не відповідаєш за кінцевий результат.

Ця класична бюрократична схема і є чи не основною причиною того, що ефективність розслідування кримінальних справ (передусім справ про посадові розкрадан-

ня) не відповідає вимогам часу. Належних ви- років практично немає. Без подолання цієї суперечності змінити стан справ неможливо.

Вихід — у передаванні слідства по справах про тяжкі злочини в компетенцію судового відомства. Така реорганізація без збільшення штатів та витрат дасть можливість підвищити рівень правової захищеності громадян і ефективність боротьби зі злочинністю.

О. ТУМЕНКО, юрист.

Кіровоград.

УСМІХНІТЬСЯ!

Земляки

Купує жінка на базарі поросю. Ходить, придивляється, торгується. Балакує продавець пропонує:

— Купіть поросятко! Гляньте, яке гарне, аж посміхається. Беріть!

— Покажіть-но його ближче, може, й візьму, як не вередливе...

— Ми не вередливі. Куцю-куцю! — витягнув з клітки поросю, що тихенько рохкало. — Ось яка гарнюща.

— Ага, гарне, — взяла жінка за гаманець, — куплю його.

— Беріть-беріть! Ми, богданівчани, тихі й по-

кірні, — стелиться привітністю господар, погладжуючи поросятко.

— Богданівчани? — раптом закипіла тітка. — В мене зять з Богданівки. А ще кажете покірні! Та я й задурно не візьму вашого поросятка! Досить з мене богданівського зятя! Старий чоловік, а гріха не боїться обманювати людей! Тьху на тебе й твоїх поросят!

Тітка сипала словами, як горохом з мішка, а чоловік від несподіванки й поросю випустив...

Андрій БАЙРАК.

Чабани Київської області.

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА

Прикордонна енергетика

Представники Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки — Алла Александровська, Володимир Бронніков і Вадим Литвин — у ході «круглого столу» «Актуальні проблеми енергетики: причини, перспективи та вплив на ситуацію в Україні» висловилися за призупинення приватизації енергопередавальних компаній. На їхню думку, перш ніж роздержавлювати далі, треба розібратися з тим, що вже приватизували.

Справді, розбиратися треба багато в чому. Отаку мету ставило і експертне опитування з проблем державного та корпоративного управління в енергетиці, блискуче проведене Українським центром проблемних досліджень спільно з Центром політологічного та економічного аналізу «Київ-XXI».

З допомогою ґрунтовних інтерв'ю з відомими політиками, топ-менеджерами компаній (провідними управлінцями), керівниками всіх рівнів управління ПЕК, галузевими аналітиками та представниками ділових ЗМІ прозондовано стан і тенденції у стратегічній галузі. Абсолютна більшість респондентів (37,5%) характеризує становище, як наближене до критичного. І лише 5% — як стабільне, з симптомами до покращення.

На переконання народного депутата Володимира Броннікова, галузь і досі не має нормативно-правової бази. Тож, чи варто дивуватися, коли доходить до того, що деякі обленерго укладають угоди на постачання електроенергією окремо взятих будинків...

...А деінде (всі дивилися в бік силоміць усунутого з посади голови правління ВАТ «Суми-обленерго» Левона Варданяна) розбираються вже за поняттями, а не законом. Він знічений, бо не розуміє претензій до обленерго, яке другий рік поспіль працює прибутково. В області знято проблему лімітування і відключень електроенергії. Але не розгублений, бо якщо все-таки сюди прийшов, ще вірить у паростки правового суспільства на енергетичному полі.

По 22,5% респондентів (більшість!) пов'яже критичний стан в галузі з корпоративними конфліктами між співвласниками енергокомпаній і непослідовністю державної політики у приватизаційній сфері. Причому 52,5% (абсолютна більшість) вважає, що через корпоративні конфлікти ситуація в галузі погіршилась, 42 — що вони перекинуться на інші сфери економіки.

Найцікавіше, що практично всі опитувані групи головні джерела конфліктів вбачають передусім у політичній площині, ухилиючись, однак, відповідати на запитання: «Кому вигідне загострення ситуації в енергетиці?» Але той, хто наважувався, вказував: каталізаторами загострення корпоративних суперечностей виступають представники деяких парламентських фракцій.

Галузеві топ-менеджери вважають бажаним адміністративне втручання в розв'язання конфліктів з боку центральних і місцевих органів влади, політики та незалежні експерти допускають таке з певними застереженнями, представники ЗМІ — рішуче заперечують. Абсолютна більшість респондентів проти втручання в конфліктні ситуації фіскальних і силових органів.

Народний депутат Алла Александровська навіть подякувала ініціаторам опитування за те, що його результати розвіяли деякі сумніви. А результати такі: ситуацію в галузі оцінено, як «прикордонну», що скочується до «вибухонебезпечної».

Сергій ВЛАД.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Тікають табори від дітей

НОТАТКИ З ПРИВОДУ

Невже нашій державі стали не потрібні діти? Маю на увазі, здорові, загартовані, міцні. До такого невтішного висновку наштовхують «голі» показники літнього оздоровлення та відпочинку дітей. Співставимо їх.

Мабуть, не лише за ковбасою маємо тужити

За «залежного» періоду в Україні щороку влітку оздоровлювалося у середньому 3,5 млн. дітей, торік — 1 млн. 55,3 тисячі Тоді влітку працювало понад 1400 заміських стаціонарних закладів, минулого року — 820.

Але ті, хто знає цю статистику, заперечать і навіть обуряться: останні роки загальна кількість оздоровчих закладів збільшилася. І це правда. Адже до загальної чисельності дітей, які ніби влітку зміцнили своє здоров'я в заміських стаціонарних і санаторних оздоровчо-лікувальних закладах, додаються й ті, хто побував у таборах праці та відпочинку, з денним перебуванням, пристосованим, наметових тощо. І виходить, якщо у 1995 році їх працювало всього 5584, то торік — уже 8578. А ось щодо місць в них — картина протилежна. У 1995 році їх було майже 256 тисяч, а 2001 року стало 220,5 тисячі.

Проте це начебто аж ніяк не позначилося на кількості оздоровлених дітей. Навпаки, 1995 року у літніх таборах побувало 882,6 тисячі, 2001 року — 1 млн. 55,4 тисячі дітей. Радіти б. Адже тут очевидний ріст. Та в уважного і прискіпливого читача повинно виникнути цілком слушне запитання: як так може бути, що кількість місць зменшилася (незалежно від зрослої чисельності таборів), а оздоровлених дітей — збільшилася?

Розгадка проста. Раніше діти перебували у таборах, зазвичай, 26 днів. Враховуючи період адаптації, то були медично обгрунтовані терміни. За останні роки максимальний термін оздоровлення зменшився до 21 дня, а середній становить 14. Навіть для дітей-чорнобильців.

До дітей, оздоровлених влітку, в областях додають і охоплених кількадесятиходами, екскурсіями, іншими шкільними розважальними заходами. Отже, показникові маніпуляції геть перекреслюють якість і корисність такого оздоровлення дітей.

Мій приятель обурений

Запитую свого приятеля, слюсаря ще трохи дишаючого підприємства у Києві.

— Як ти вважаєш, хто сьогодні опікується літнім відпочинком дітей?

— До вчорашнього дня був переконаний — профспілки. Пішов у свій профком, а мені відповіли — іди...

— Куди? — уточнюю.

— Куди хочеш, але в нас путівок немає. Бо продали свій оздоровчий табір, а тепер у ньому новий власник ніби інтимно-розважальний центр для дорослих облаштовує. Са-

уна там буде, голенькими до річки бігатимуть...

— А де ж діти працівників заводу влітку відпочиватимуть, оздоровлюватимуться?

— Керівники заводу, прилиплих до нього малих підприємств, бізнесмени-перекупники відправлять своїх чад у дорогі оздоровниці. А мої хлопці повештаються трохи у шкільному таборі праці та відпочинку, а потім біля будинку ганятимуть м'яча.

Юрій Петрович — корінний киянин. У нього в селі нікого, дача — тепер уже, певно, вічний недобуд. Поки що його хлопці Олексій і Анатолій раді й вулиці — до школи ж не треба ходити. Але згодом вона набридне їм, як і торік. І ховатиме батько очі, вислуховуватиме допикання дружини, що не може купити путівки синам, які нагадуватимуть про них татові й мамі після розповіді однокласників, котрі повернуться з Криму.

Завершилася наша розмова зітханням Юрія і гірким:

— А кому вони нині крім нас з Людмилою потрібні?

То чия нині це турбота?

Колись літнє оздоровлення дітей на загальнодержавному рівні було турботою передусім Міністерства освіти, а отже підпорядкованих йому місцевих органів, шкіл разом з профспілками всіх рангів і галузей. Щороку приймалися грізні й конкретні постанови Ради Міністрів та Укрпрофради. Відповідні — в областях і районах. В результаті — забезпечувалися повноцінним оздоровленням оті 3,5 млн. дітей, тобто фактично кожен другий школяр.

Але не правий мій при-

Отже, показникові маніпуляції геть перекреслюють якість і корисність такого оздоровлення дітей.

ятель. Нині держава не забула про оздоровлення свого підростаючого покоління. Так, цього року, наприкінці березня, Президент України Леонід Кучма підписав розпорядження «Про організацію літнього відпочинку та оздоровлення дітей у 2002 році». Воно має загальний, нагадувальний характер. У ньому переважають побажання «забезпечити», «ужити», «сприяти» тощо. Зрештою, таким, мабуть, воно і має бути. Але автори цього розпорядження чомусь забули про регламентуючу постанову Кабінету Міністрів від 14 квітня 1997 року «Про організаційне і фінансове забезпечення відпочинку та оздоровлення дітей в Україні» і три наступні постанови уряду зі змінами й доповненнями до першого.

Ці документи свідчать: держава не зменшила кількість «няньок» дітей і пам'ятає про них. Але старшою, координатором

всього оздоровчого процесу у країні нині визначили Державний комітет у справах сім'ї та молоді.

— Скільки оздоровчих таборів уже відкрито і прийняли дітей? — запитую заступника голови цього комітету Зінаїду Кияницю.

— Не знаю. Ці дані — у кожній області. Ми матимемо інформацію за підсумками червня.

— Комітет перевіряв готовність таборів на місцях?

— Так. У Чернігівській і Львівській областях.

— І яка там картина?

— У Львівській більш-менш нормальна, а в Чернігівській незадовільна.

Як вже зазначалося вище, традиційно і предметно оздоровленням та відпочинком дітей займалися профспілки. Передусім тому, що спортивно-оздоровчі й інші табори перебували переважно у власності підприємств, організацій, установ. Ними безпосередньо опікувалися їхні профкоми. І хоча нині профспілки чомусь ніби усунуті від процесу оздоровлення (у згаданому розпорядженні Президента про погодження співпраці з ними — жодного словечка), вони займаються цим.

У листопаді минулого року заступник голови Федерації профспілок України Олександр Єфіменко затвердив рекомендації працівникам профспілкових комітетів, керівникам дитячих оздоровчих закладів щодо підготовки таборів до приймання дітей, дотримання безпеки на їх територіях, а також розробки та укладання статутів заміських стаціонарних таборів.

Чому профспілки продовжують піклуватися про оздоровлення дітей?

Заступник керівника управління культурно-масової, спортивної роботи та оздоровлення ФПУ Олександр Піщейко пояснює:

— Тому, що орієнтовно з 800 стаціонарних заміських оздоровчих таборів, які мають відкритися цього літа, у колективній власності переважно акціонованих підприємств залишається 57 відсотків закладів. У державній — 25 відсотків. Решта — в комунальній і приватній власності.

Ці дані самі дають відповідь на запитання: кому треба бути координатором оздоровчого процесу дітей в країні. Втім, уряду це краще видно.

Про небайдужу, активну позицію керівників Федерації профспілок свідчать їх участь у Всеукраїнському семінарі організаторів оздоровлення і відпочинку дітей та підлітків, що відбулася у квітні в Криму, на який вони висловили пропозиції і зауваження. Заступник голови ФПУ Олександр Єфіменко, зокрема, наголосив на таких болючих проблемах.

Так, незадовільно, не по-господарськи використовується навіть наявна мережа стаціонарних дитячих оздоровниць. Причому, торік майже половина з них працювала з неповним навантаженням, а близько 60 таборів не відкрилося взагалі. Го-

ловна причина — відсутність коштів, недостатня підтримка оздоровчих програм з боку держави.

Набула поширення тривожна тенденція, коли адміністрації підприємств, які змінюють форму власності, намагаються будь-що позбутися об'єктів соціальної сфери, у тому числі дитячих оздоровчих закладів. На багатьох підприємствах питання оздоровлення дітей, збереження і розвитку необхідної для цього бази навіть не вноситься до колективних договорів та угод з адміністрацією.

У багатьох регіонах надання пільг дитячим оздоровницям, особливо у комунально-побутовому обслуговуванні, місцеві органи влади лише декларують, подекуди з цих закладів необгрунтовано справляють податки й різні збори.

На жаль, не в повному обсязі виконуються і державні рішення щодо надання підтримки дитячим оздоровчим закладам. Уряд зволікає з розробкою механізму економічного стимулювання дитячих оздоровчих закладів та їхніх власників, не розв'язує питання про включення статті витрат на оздоровчу роботу з дітьми до Державного бюджету.

Поліпшенню діяльності дитячих оздоровниць у сучасних умовах відчутно перешкоджає недосконалість чинного законодавства, яке регулює питання оздоровчої роботи з дітьми, відсутні і необхідні нормативні документи. Це призводить до значних непорозумінь з податковими та контролюючими органами на місцях. У ряді областей вони вимагають від дитячих оздоровчих закладів проведення ліцензування та сертифікації оздоровчої роботи з дітьми, а також реєстрації їх у податкових органах як прибуткових організацій. Виконання цих вимог призведе до значного подорожчання путівок.

Додайте ще хоча б дві гривні

Середня вартість оздоровчих путівок становить 365 гривень. А конкретна — від 270 до 720. Ціноутворення путівок — то складний і не досліджений нині процес.

Цього літа діятиме такий норматив відрахувань на дитяче оздоровлення: 12 гривень на добу. А у київських та кримських оздоровництвах — по 14 грн. Встановило такі граничні межі правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Нині цей фонд — головне фінансове джерело дитячого оздоровлення. Він сплачує 50 відсотків вартості путівок. Решту — адміністрації підприємств — орієнтовно 30 відсотків, 10—15 відсотків — профспілки. І, звичайно, добавляють батьки.

ФПУ пропонує фонду додати до цих нормативів ще по дві гривні на добу на лікування і культурне обслуговування дітей. Для бюджету фонду це ще 12 млн. грн. Але така добавка дасть змогу повноцінніше відпочивати дітям.

Потребує вдосконалення механізм фінансування оздоровчої кампанії. Яка вона нині? Фонд перераховує кошти не безпосередньо оздоровчим закладам, а місцевим органам соціального страхування. Ті проводять тендери — кому скільки виділити коштів. І одержують часом не ті заклади, які найбільше потребують фінансової допомоги.

І про державну підтримку. Вона досить скромна. Бо якщо торік фонд соцстраху на оздоровлення дітей виділив 59

Тоді профспілки ставлять слушне запитання: на що йдуть кошти платників податків?

мільйонів гривень, то держава лише 7,5 млн. Це на часткову компенсацію вартості путівок для дітей-сиріт, дітей з багатодітних і малозабезпечених сімей. Тоді профспілки ставлять слушне запитання: на що йдуть кошти платників податків?

Перший заступник голови ФПУ Григорій Осовий вважає:

— Все мало б бути навпаки: основну частину має брати на себе держава, бо діти не є застрахованими особами. І з огляду на це, ми пропонуємо у Державному бюджеті на 2003 рік окремим рядком передбачити виділення коштів на оздоровлення дітей. Профспілки є однією з трьох сторін управління Фондом соціального страхування, і вона не може взяти на себе всі обов'язки з цього, безумовно, важливого питання. Основну регулюючу й організуючу функцію оздоровлення дітей повинна забезпечити держава.

На цьогорічну оздоровчу кампанію Фонд соціального страхування передбачає виділити 73 млн. гривень, що на 23 відсотки більше, ніж минулого року. Профспілки — 35 млн., держава ті самі 7,5 млн. гривень. Мало того, що бюджетні кошти скромні, нинішнього літа ускладнюється і механізм виділення коштів з місцевих бюджетів. Якщо до прийняття Бюджетного кодексу ці кошти у багатьох регіонах акумулювалися в обласних бюджетах, то тепер — лише на районному рівні. А у біль-

шості районів, як відомо, бюджетних коштів, мов кіт наплакав.

Отже, недостатня кількість коштів може негативно позначитися на оздоровчій кампанії, котра вже стартувала.

Як вона проходить у червні, повідомлятимуть наші кореспонденти в регіонах. Загальний підсумок за місяць, гадаю, нам надасть Держкомітет у справах сім'ї та молоді.

До речі, цей комітет готує спеціальну державну програму оздоровлення дітей. У ній має знайти розв'язання весь клубок заплутаних проблем, що збільшився останнім часом. Як заповірила Зінаїда Кияниця, програму

плановано завершити у жовтні ц. р. Це має бути не декларативно-агітаційний документ, а дієвий механізм з урахуванням досвіду цьогорічної оздоровчої кампанії, пропозицій профспілок та інших небайдужих державних і громадських структур.

Можливо, ця програма зупинить знищення спеціалізованих оздоровчих закладів-комплексів. Але за «поганих» радянських часів щороку вводили не менше 25 нових. А нині щороку дедалі більше їх зникає безслідно. І може, оздоровлюватиметься щороку не кожна 10—12-та дитина, як нині, а хоча б кожна третя.

Мабуть, правильно і добре, що розробку програми координує Держкомітет у справах сім'ї та молоді. Тільки б врахував він у ній, а з ним погодився б Кабінет Міністрів, що оздоровлення і своєчасне лікування, змістовний відпочинок дітей — це турбота не лише батьків, профспілок. Держава дуже гостро сприймає повідомлення про стан здоров'я дітей і підлітків лише під час призову до Збройних Сил. Коли військкомати дружно скаржаться: нема з кого комплектувати спецчастини, слабенькі, мовляв, хлопці... А слабенькі дівчатка згодом народжують таких само діток. І що такого тоді й держава наша стане?

Заощадження на оздоровленні, відпочинку і взагалі здоров'ї дітей, їх всебічному розвитку може призвести до цього.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1А по справі № Б 24/13-02 згідно постанови від 04.06. 2002 р. визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Дніпровський заводобудівельний комбінат» 49051, м. Дніпропетровськ, вул. Курсантська, 7 (21) ЗКПО № 01235254) відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Чикильдїна Олександра Миколайовича, ліцензія № АА 249794 (49008, м. Дніпропетровськ, пров. Токарний, 55 тел. (0562) 42-68-43)

ТОВ «Промекс»
повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом одного місяця з моменту опублікування в пресі.

БАТ "Світловодський машинобудівельний завод" повідомляє про зміни у Порядку денному Загальних зборів акціонерів, що відбудуться:

29 червня о 9.00 за адресою: м. Світловодськ, вул. Обсерваторна, 3

Порядок денний (зі змінами):

- 1. Звіт правління та ревізійної комісії;**
- 2. Про переобрання виконавчих органів (посад) товариства;**
- 3. Різне.**
- 4. Затвердження Статуту Товариства у новій редакції.**

З документами щодо Порядку денного (Проектом Статуту у новій редакції та іншими) можна ознайомитись за адресою Товариства у секретаря Голови Правління

Довідки за тел. 8-050-328-40-51

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1А по справі № Б 24/89-01 згідно постанови від 14.05. 2002 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «П'ятихатський цегельний завод» (52170 Дніпропетровська область, с. Красноіванівка, П'ятихатського району) ЗКПО № 21041014 і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Чикильдїна Олександра Миколайовича, ліцензія № АА 249794 (49008, м. Дніпропетровськ, пров. Токарний, 55, тел. (0562) 42-68-43)

Приватне підприємство «Туристична агенція «Антарес» з 15.03.02 р. реорганізовано шляхом перетворення в Товариство з обмеженою відповідальністю «АНТАРЕС».

До уваги акціонерів
БАТ «Готельний комплекс «Либідь»!

На вимогу Спостережної ради товариства, на підставі ч.3 ст.45 Закону України «Про господарські товариства» Правління БАТ «Готельний комплекс «Либідь» скликає позачергові збори акціонерів БАТ «Готельний комплекс «Либідь», які відбудуться 7 серпня 2002 року о 10-й годині за адресою: 04073, м. Київ, вул. Фрунзе,142. Реєстрація учасників зборів відбудеться з 8 год.30 хв. до 9 год. 50 хв. 7 серпня 2002 року за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності БАТ «Готельний комплекс «Либідь» за 2001 рік.
2. Звіт голови Ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність БАТ «Готельний комплекс «Либідь» за 2001 рік.
3. Розподіл прибутку БАТ «Готельний комплекс» «Либідь» за 2001 рік.

Для участі у зборах необхідно мати: для фізичних осіб — паспорт, сертифікат акцій БАТ «Готельний комплекс «Либідь» зразка 2001 року, для представників фізичних та юридичних осіб — паспорт, довіреність, оформлена згідно з вимогами чинного законодавства України та сертифікат акцій БАТ «Готельний комплекс «Либідь» зразка 2001 року.

Додаткову інформацію можна отримати за адресою товариства: 01135, м. Київ, пл. Перемоги,1; тел.: 236-42-61.

Господарським судом Дніпропетровської області визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо наступних підприємств:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю «Еліна, ЛТД». Код ЄДРПОУ 19152445. 49005, м. Дніпропетровськ, вул. Чернишевського, 24-а. П/р 26001110600002 у КБ «Приватбанк», МФО 305299. Справа № Б 24/4/02. Постанова про визнання банкрутом від 21 лютого 2002 р.
2. Приватне підприємство фірма «РИМЕССА». Код ЄДРПОУ 21892103. 51400 Дніпропетровська обл, м. Павлоград, вул. Нова, 6/21. П/р 2468914 у Промінвестбанку м Павлоград, МФО 3905136. Справа № Б 24/159/01. Постанова про визнання банкрутом від 3 травня 2002 р.
3. Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «Фактор». Код ЄДРПОУ 20222406. 50055, м. Кривий Ріг, вул. Кокчетавська, 19/1. П/р 2600230150316 у Держжинському відділенні АК ПІБ, МФО 305330. Справа № Б 24/60/00. Постанова про визнання банкрутом від 11 лютого 2002 р. Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Мігульова Олександра Володимировича (Ліцензія АА № 047585. 49030, м. Дніпропетровськ, вул. Ливарна, 13). Ліквідаційна процедура щодо вказаних банкрутів буде провадитись відповідно до ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (відсутній боржник).

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського,29) порушив справу № 10/45 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства ім. Гагаріна (28000, Кіровоградська обл., Олександрійський р-н, с. Бандурівка, р/р 26009420027001 в Олександрійському ТВБВ Кіровоградської дирекції банку «Україна», МФО 323011, код ЄДРПОУ 05402938).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шепотинник Валентину Миколаївну, ліцензія серії АА № 250374 від 20.03.2002 р., м. Кіровоград, вул. Дзержинського, 64-А, кв.1.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня надрукування цього оголошення.

Господарський суд Закарпатської області (м. Ужгород, вул. Коцюбинського,2а») за заявою Хустської ОДПІ порушив справу № 6/39 про визнання банкрутом Хустського виробничого управління комунального господарства, Закарпатська обл., м. Хуст, вул. Поперечна,1, код 03344390, р/р 26008301270323 у Хустському відділенні Промінвестбанку м. Хуст, МФО 312453.

Розпорядник майна — арбітражний керуючий Сенюк Зеновій Йосипович — ліцензія від 04.07.2001 р. № 047538, 90400, м. Хуст, вул. Шкільна, 8, Закарпатської області.

Заяви кредиторів, санаторів та інвесторів приймаються протягом місяця з дня подання оголошення.

17 травня 2002 р. господарським судом Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка,4) за заявою боржника порушена справа № 17-2-21/02-3653 про визнання банкрутом ТОВ «Зеленопільське» (Одеська обл., Березівський район, с. Зеленопілля, вул. Чапаєва,1; код по ЄГРПОУ 04250998; р/р 26006222706001 в Березівському відділенні АК АПБ «Україна» МФО 328566). Постановою суду від 30 травня 2002 р. боржника визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено Дворніченко Олександра Олексійовича (ліцензія серії АА № 250227 від 14.02.2002 р.: тел. 8-048-735-36-76). Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зігіна,1) порушив справу про банкрутство № 8/256 Товариства з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «Заможне», ідентифікаційний код 30827211 (Полтавська область, Глобинський район, с. Заможне, р/р 26007301371332, МФО 331144 в Кременчуцькому відділенні «Промінвестбанку»).

Розпорядником майна призначений Бончак С. А. (39600, м. Кременчук, вул. К. Маркса,18, тел. 3-51-87). Претензії приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Ликвидационная комиссия
БАТ «Знаменская мебельная фабрика»
(Кировоградская обл., Знаменский р-н, с. Богдановка)

реализует целостный имущественный комплекс:

1. Лесопильный цех по переработке круглого леса на пиломатериалы, мощность до 1 000 куб. м в месяц при работе в одну смену;
2. Цех по переботке пиломатериалов на ЧМЗ, мощность — 9 куб. м в смену;
3. Цех по выпуску мебели (с натурально-го дерева, корпусная и т. д.). А также имеет подъездные ж/д пути, вместимостью на территории фабрики до 30 вагонов.

Стоимость комплекса — 580 000 грн. в том числе НДС.

Контактные тел.: 8-(050) 595-99-97, 8-(044) 265-29-12
www.a-k.kiev.ua

Господарський суд Вінницької області (21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе,7) порушив справу № 110/10-313 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Ситковецький цукровий завод» (22800, Вінницька область, Немирівський район, смт. Ситківці, вул. Мандроцько, 2, н/р 260063016020 відкритий в Немирівському відділенні Вінницької філії АКБ «Мрія», МФО 302559, код ЄДРПОУ 003771765).

Ухвалою суду розпорядником майна БАТ «Ситковецький цукровий завод» призначено арбітражного керуючого Ніколайчука В. Ф., ліцензія № 249542, тел. (0432)355795.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької обл. (83048, м. Донецьк, вул. Артема,157) порушив справи про банкрутство:

№ 32/73Б Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Никанорівське», код 30886689, адреса: 85034, Донецька обл., Добропільський р-н, с. Ніканорівка, р/р 26007301570784 у Добропільському відділенні ПІБ, МФО 334118. Справу порушено і введено мораторій 29.04.2002 року. Розпорядник майна Литовський Олег Романович, ліцензія № 250353.

№ 32/71Б Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Успіх», код 30869265, адреса: 85019, Донецька обл, Добропільський р-н, с. Новотроїцьке, вул. Краматорська,24, р/р 26007301570773 у Добропільському відділенні ПІБ, МФО 334118. Справу порушено і введено мораторій 29.04.2002 року. Розпорядник майна Литовський Олег Романович, ліцензія № 250353.

№ 32/86Б Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Перемога», код 00697840, адреса: 84021, Донецька обл., Олександрівський р-н, с. Некременне, р/р 26006301209 у Олександрівському відділенні Ощадбанку № 5363, МФО 394158. Справу порушено і введено мораторій 17.05.2002 року. Розпорядник майна Вишневська Наталія Миколаївна, ліцензія № 249756.

№ 32/85Б Товариства з обмеженою відповідальністю «Україна», код 30835592, адреса: 84000, Донецька обл., Олександрівський район, с. Новополтавка, вул. Леніна, р/рах. № 26002301225 у Олександрівському відділенні Ощадбанку № 5363, МФО 394158. Справу порушено і введено мораторій 17.05.2002 року. Розпорядник майна Литовський Олег Романович, ліцензія № 250353.

СПОРТ

■ Вітрильний спорт

Сьогодні — старт

Сьогодні в акваторії Київського водосховища стартує найпрестижніша українська регата «Кубок Вадима Гетьмана». У понеділок змагання фінішують. А вчора у приміщенні Української міжбанківської валютної біржі відбулася прес-конференція, на якій організатори й капітани п'ятнадцяти суден спілкувалися з представниками ЗМІ, котрі висвітлюватимуть хід регати.

■ Хокей

НХЛ піклується про «Шаблі»

Комісар НХЛ Гері Беттмен оголосив, що до порядку денного найближчого засідання ради НХЛ увійде питання про майбутнє клубу «Баффало Сейбрз». Імовірно, що НХЛ візьме на себе контроль над клубом. Навіщо? Продати його людям, котрі здатні зберегти команду в місті. Останніх два місяці майбутнє «Шабель» мов у густому тумані — у зв'язку з фінансовими проблемами власника клубу Джона Рігаса, одного з головних акціонерів Adelphia Communications Corp. — шостої за величиною кабельної телекомпанії США. Рігас уже витратив майже 150 мільйонів доларів з каси цієї компанії на потреби «Баффало» і загнав обидва свої дітища до боргової ями.

1983 року НХЛ взяла під свій контроль «Сент-Луїс Блюз», коли його власник Раунстон Пурина вирішив поліпшити фінансові справи за рахунок продажу клубу до Саскачевану. У підсумку «музикантів» придбав Гаррі Онест, зберігши команду у столиці американського блюзу.

■ Футбол

Оголошено збірну чемпіонатів світу

ФІФА опубліковано результати опитування, за допомогою якого було визначено команду мрії. До неї увійшли найкращі гравці чемпіонатів світу: воротар Лев Яшин (СРСР, Росія) — 24,587 голоса, оборонець Франц Беккенбауер (Німеччина) — 81,442, оборонець Паоло Мальдіні (Італія) — 58,523, оборонець Роберто Карлос (Бразилія) — 58,200, півоборонець Дієго Марадона (Аргентина) — 111,035, півоборонець Зінедін Зідан (Франція) — 80,527, півоборонець Роберто Баджо (Італія) — 55,625, півоборонець Мішель Платіні (Франція) — 53,783, нападник Пеле (Бразилія) — 107,539, нападник Йоган Кройфф (Нідерланди) — 53,645, нападник Ромаріо (Бразилія) — 29,480.

Сенегальці втомилися

Футболісти Сенегалу, які, дійшовши до чвертьфіналу, стали авторами найбільшої сенсації на чемпіонаті світу-2002, вкрай стомилися. Про це заявив учора головний тренер команди, француз Брюно Метсю. А завтра його підопічні проведуть поєдинок проти збірної Туреччини.

— Кожний наш матч був битвою, — зауважив тренер. — Нервово напруження виснажує так само, як і фізичні навантаження. Я не можу щоразу вимагати від гравців більшого.

У середу одне з тренувань відмінили, щоб дати футболістам можливість відпочити. Метсю не кривить душою, бо всі суперники сенегальців були дуже сильні. У груповому турнірі Сенегал переміг Францію, зіграв унічию з Данією та Уругваєм. А в поєдинку 1/8 фіналу у додатковий час африканці здолали шведів. Однак тренер заявив, що всі його гравці будуть належно готові до важкого поєдинку з турками. Щоб спробувати стати першою африканською країною, команда якої потрапить до півфіналу чемпіонату світу.

3 ким гратиме «Динамо»?

Про це ми дізнаємося сьогодні після жеребкування в Женеві (Швейцарія) пар другого кваліфікаційного раунду Ліги чемпіонів. Кияни на цій стадії мають найвищий рейтинг серед учасників, і вони будуть посягані. Отже, можливі суперники підопічних Олексія Михайличенка: «Динамо» (Румунія, Бухарест), «Гамарбю» (Швеція), «Жиліна» (Словаччина), «Залаегерсєт» (Угорщина), «Сконто» (Латвія), «Апоел» (Кіпр), «Тампере» (Фінляндія), «Торпедо» (Грузія), «Шериф» (Молдова), «Акранєс» (Ісландія), «Белшина» (Білорусь), ФБК «Каунас» (Литва), «Шелбурн» (Ірландія), «Вардар» (Македонія), «Гайберніанс» (Мальта), «Баррі Таун» (Уельс), «Флора» (Естонія), «Пюнік» (Вірменія), «Железничар» (Боснія), «Портадаун» (Північна Ірландія), Б-36 «Торсхавн» (Фарери), «Динамо» (Албанія, Тирана), «Дюделанж» (Люксембург), «Женіс» (Казахстан). Матчі відбудуться 31 липня і 7 серпня.

В. Б.

На знімку: Девід Бекхем зробив нову зачіску і готовий до сьогоднішнього бою з бразильцями.

Photo AP.

Реклама в газеті «Голос України» — тел. 441-89-34, факс 449-85-62

15

На виставку — з паспортом, на зйомку — без документів

ОБ'ЄКТИВНИЙ ПОГЛЯД

Нещодавно київський фотохудожник Ігор Гайдай продемонстрував друзям і журналістам першу серію свого довготривалого проекту «Українці. Початок третього тисячоліття». Головні герої його фотокартин — люди, які мешкають в Україні. Це політики та підприємці, артисти і художники, професійні моделі та пенсіонери. За словами Гайдая, він увічнює для історії особистості, незалежно від їхнього статусу та соціального становища. Всіх героїв фотограф знімає в студії, при однаковому світлі та на одному й тому фоні. У майбутньому художник планує видати книжку портретів на 150 сторінках. А поки що для здійснення гайдаєвського плану потрібні цікаві обличчя і спонсори.

Портрети серії можна побачити у київському офісі фірми «Кодак». Але без паспорта на виставку не пускають. А ось на зйомку в фотостудію Гайдая можна приходити без документів. Тут головне — не папірець, а сама людина.

Ольга ВІТЕР.

На фото Ігоря ГАЙДАЯ: Ніна Матвієнко, народна артистка України, родина Хоменко, Віктор Ющенко з доньками, політик.

ЗА ЛАШТУНКАМИ

■ Дивацтва Мельпомени

«Борис Годунов» іде до монастиря

Незабаром оперу «Борис Годунов» Модеста Мусоргського у постановці Большого театру почують у Святогорському монастирі на Псковщині.

Ця постановка під відкритим небом — перша акція в довготерміновому спільному проєкті «Століття Дягілева» Міністерства культури Росії та Російського державного театрального агентства. «Сцену» вибрано не випадково. Неподалік Святогорського монастиря розташоване село Михайлівське, де Пушкін написав драму «Борис Годунов». На території монастиря покоїться прах російського поета. На Псковській землі народився Мусоргський. До того ж цього літа Псков відзначає своє 1100-ліття і «Годунов» відкріє ювілейні урочистості. Передбачається, що про постановку опери в Святогорському монастирі буде знято фільм.

Сер скандаліст

Британська королева Єлизавета II присвоїла лицарське звання лідеру легендарної рок-групи «Роллінг Стоунз» Міку Джаггеру. Для багатьох це стало несподіванкою, адже музикант відомий не лише своїми досягненнями в галузі культури, а й гучними скандалами, пов'язаними із вживанням наркотиків, арештами, численними романами, шлюбами та розлученнями.

На знімку: сер Мік Джаггер.

Фото АП.

Краса потребує жертв

Нещодавній дитячий конкурс краси «Тернопільська панночка-2002» був оповитий не тільки ореолом шовку та парфумів, а й скандалу. На регіональному форумі перемогла Крістіна Сmacherко, а на всеукраїнський конкурс делегували іншу

учасницю — Елеонору Чорногуз. Тернопільці оголосили бойкот фестивалю. На шоу було куплено лише 47 квитків.

...і великих грошей для ремонту доріг

Красунями у відвер-

тих купальниках сьогодні нікого не здивуєш. А ось розумна, кмітлива топ-модель — це новинка сезону. Конкурс «Королева Харкова-2002 — Міс Україна Схід» відкрив кілька таких зірочок. Харківські красуні показали неабиякий інтелект під час спеціального ток-шоу «День міського самоврядування». 20-річна Аліна

КВІТОЧКИ ШОУ-БІЗНЕСУ

Мальцева зазначила, що найперше належним чином упорядкувала б міські дороги, на яких щодня пробиваються сотні шин і ламаються тисячі жіночих підборів. За це, мабуть, і була визнана журі «Міс Україна Схід». А корону «Королеви Харкова-2002» та норкову шубку на додачу отримала 22-річна Інна Прокопенко.

КУТЮР

Висока мода а-ля спецназ і Бизов у куртці «Адідас»

Київський дизайнер Сергій Бизов показав свою нову колекцію сезону «осінь-зима-2003». Модельер витворив чорно-коричневу колекцію авангардної придатної для носіння високої моди, схрестивши в індопошиві спецназівський однострій і шкільну форму. Взуття та аксесуари під ці вбрання також виконано у стилі «мілітарі». Прикрасили цю військову суворість шлейфи. Ця деталь, либонь, і має надавати повсякденному одягові той шарм кутюрності, який ставить його у розряд ексклюзивного. Сам Бизов під час презентації своєї колекції був вдягнений у білу спортивну курточку «Адідас».

Таємниця за тонованим склом

УВЕСЬ ЦЕЙ ДЖАЗ

Вхід до столичного Будинку кіно нагадував тугий тютюк, крізь який з вулиці в хол витискувалися щасливчики з квитками та запрошеннями. «Гете-інститут» спокусив киян вівіскою «Вхід вільний». Тож призначеного вечора збуджений натовп проривався на концерт джазового тріо Вольфганга Хаффнера з Німеччини. Вівіска вельми ризикована, якщо згадати схвальні відгуки про колектив у програмі Олексія Когана та емоційні анонси.

У себе на батьківщині музиканти — одні з найзнаменитіших у когорті джазистів. Саксофоніст Крістофер Лауер та ударник Вольфганг Хаффнер

об'їхали світ у складі різних відомих ансамблів. А басист Крістіан Дінер приперчив цей альянс, ставши третім — не зайвим.

Тріо в солянці збірний видавалося б на тлі інших філософічнішим, врівноваженішим, меланхолійнішим. А за законами меланхолії будь-які вибухи, удари, акценти стократ дорожчі.

Весь виступ був, як одна некваплива, інтимна розповідь. У ній — тонкий гумор та щемливий сум. У ній — переходи від польського джазу до Дюка Елінгтона розмиті. В ній — таємниця, ніби прихована за тонованим склом.

Ольга КРАСОВСЬКА.

МОНУМЕНТАЛКА

■ Одеса

Три нові пам'ятники прикрасять місто цього року — жінці, що зустрічає моряка, українському гетьманові Богданові Хмельницькому і акторці Вірі Холодній. Архітектурних змін зазнають і Пальомкінські сходи: буде відремонтовано їх східну частину і розбіра-

Багато статуй гарних і різних

но недобудований фунікулер.

■ Бердянськ

Тут відкрито скульптурну композицію славнозвісному Остапові Бендеру і Шурі Балаганову. Бетонні діти лейтенанта Шмідта сидять на стільцях неподалік парку

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників —
40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети
«Голос України»
Зам. 0311112.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Редколегія:
Сергій ПРАВДЕНКО,
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Людмила КОХАНЕЦЬ,
Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>